Lublin, dnia 5 listopada 1932 r.

LUBELSKI DZIENNIK WOJEWÓDZKI

Nr. 23a.

DZIAŁ URZĘDOWY:

poz.

201 Okólnik Nr. 66 Urzędu Wojewódzkiego Lubelskiego z dnia 21.X 1932 r. L. AOs/O-d/1/32 do P. P. Starostów Powiatowych województwa lubelskiego **w sprawie prowadzenia ksiąg i sporządzania akt stanu cywilnego wyznania mojżeszowego**

z 2 załącznikami:

1) Tymczasowa instrukcja w przedmiocie prowadzenia ksiąg i sporządzania akt stanu cywilnego wyznania mojżeszowego, obowiązująca na terenie województwa lubelskiego

2) 18 wzorów do instrukcji.

Spis rzeczy.

DZIAŁ URZĘDOWY.

poz. 201.

OKÓLNIK Nr. 66

Urzędu Wojewódzkiego Lubelskiego

do wszystkich Panów Starostów Powiatowych województwa lubelskiego

w sprawie

prowadzenia ksiąg i sporządzania akt stanu cywilnego wyznania mojżeszowego.

L. AOs/O-d-1/32.

Przeprowadzona w ostatnich czasach lustracja ksiąg stanu cywilnego wyznania mojżeszowego w kilku miastach województwa lubelskiego wykazała rażące niedomagania i usterki w prowadzeniu tych ksiąg, będące wynikiem nieznajomości obowiązujących przepisów, bądź też niedbalstwa czy lekceważenia przez odnośne organa włożonych na nie obowiązków. W szczególności w wielu wypadkach z powodu nieprzestrzegania głównych wymogów odnośnych przepisów przy spisywaniu akt nie mają one mocy dowodowej.

Tłomaczy się to tem, że prowadzenie ksiąg stanu cywilnego wymaga gruntownej znajomości odnośnych przepisów, rozrzuconych w kilkudziesięciu kodeksach, postanowieniach, ustawach i rozporządzeniach oraz zapoznania się z odnośnemi wyjaśnieniami ministerjalnemi, orzeczeniami Sądu Najwyższego i wyrokami Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Kodeksy prawne, postanowienia, ustawy i rozporządzenia, stanowiące podstawę do prowadzenia ksiąg stanu cywilnego wyznania mojżeszowego, z których wiele pochodzi jeszcze z okresu zaborczego, są następujące:

1) Kodeks Napoleona z r. 1807, który stanowi część prawa cywiln. obowiązującego dotychczas na terenie b. Królestwa Polskiego.

2) Dekret Króla Saskiego, a zarazem Księcia Warszawskiego z 23/II-1809 (Dz. Pr. Ks. Warszawskiego tom I str. 195) o opłatach za czynności urzędn. st. cyw. (jakkolwiek formalnie nie uchylony, a więc dotąd obowiązujący, jednak częściowo już nieaktualny).

3) Dwa postanowienia Księcia Namiestnika z 14/I 1817 r. i 28/IX-1824 r. (Dz. Pr. tom III str. 28 i tom IX, str. 62) o wyciągach z akt st. cyw.

4) Kodeks Cywilny Królestwa Polskiego z r. 1825.

5) Postanowienie Księcia Namiestnika Królestwa Polskiego powzięte w Radzie Stanu z 3/XI-1825 r. (Dz. Pr. tom XI, str. 15) o utrzymywaniu i prowadzeniu ksiąg stanu cywilnego.

6) Postanowienie Rady Administracyjnej Królestwa Polskiego z 7/IX-1830 r. (Dz. Pr. t. XIII, str. 147,) (przedmiot j. w. ad 5).

7) Prawo o małżeństwie z r. 1836.

8) Dział wyznaniowy urzędowego zbioru przepisów odnoszących się do czynności rządów gubernjalnych i naczelników powiatowych wydanego z Najwyższego rozkazu w r. 1866.

9) Zbiór praw i rozporządzeń b. Imperjum Rosyjskiego z r. 1901.

10) Kodeks Karny z dn. 11/VII-1932 poz. 571 dz. ust. i prawo o wykroczeniach z 11/VII-1932 poz. 572 dz. ust.

11) Rosyjska ustawa sądowego postępowania cywilnego obowiązująca dotąd na terenie byłego zaboru rosyjskiego w brzmieniu ustalonem w jednolitym tekście wydanym w r. 1914.

12) Ustawa o zmianie nazwisk z 24/X 1919 poz. 478 dz. ust. (por. poz. 26).

13) Ustawa o obywatelstwie Państwa Polskiego z 20/I-1920 r. poz. 44 dz. ust.

14) Konstytucja z 17/III-1921 r. poz. 267 dz. ust. (art. 88, 113, 115).

15) Konwencja haska z 17/VII-1905 r. poz. 535 dz. ust. z 1922 r.

16) Ustawa wojskowa z 23/V-1924 ze zmianami tekst jednolity ogłoszony w Dz. Ust. z 1928 poz. 458 por. poz. 28 (art. 23 i 31).

17) Ustawa o języku państwowym z 31/VII. 1924 r. poz. 724 dz. ust.

18) Ustawa o opłatach stemplowych z 1/VII 1926 z późniejszemi zmianami, tekst jednolity ogłoszony jako poz. 413 dz. ust. z r. 1932 (por. poz. 19).

19) Rozporządzenie wykonawcze do ustawy stemplowej z 20/XI-1926 r. poz. 713 dz. ust.

20) Prawo prywatne międzydzielnicowe z 2/VIII 1926 r. poz. 580 dz. ust.

21) Prawo prywatne międzynarodowe z 2/VIII 1926 r. poz. 581 dz. ust.

22) Rozporządzenie Prez. Rzeczpl. z 1/II-1927 r. o statystyce ruchu ludności poz. 76 dz. ust.

23) Rozporządzenie Prez. Rzeczpl. o organizacji i zakresie działania władz adm. ogólnej z 19/I 1928 r. poz. 85 dz. ust.

24) Rozporządzenie Prez. Rzeczpl. o postępowaniu adm. z 22/III-1928 r. poz. 341 dz. ust.

25) Przepisy o organizacji gminy wyznaniowej żyd. poz. 500 dz. ust. z r. 1928.

26) Ustawa o zmianie nazwisk z 22/III-1929 r. poz. 16 z r. 1930 (por. poz. 12).

27) Konwencja haska z 12/VI-1902 r. poz. 594 dz. ust. z r. 1929.

28) Rozporządzenie Min. Spr. Wojsk. z 16/III 1930 r. poz. 270 dz. ust. w sprawie wykonania ustawy wojskowej z 23/V-1924 r. poz. 458 dz. ust. z r. 1928 (por. poz. 16).

29) Rozporządzenie Min. Spr. Wewn. z 16/X 1930 r. o księgach ludności poz. 655 dz. ust.

30) Rozporządzenie z 25/VIII-1923 r. w przedmiocie opodatkowania spadków poz. 794 dz. ust.

31) Ustawa z dn. 1/VII-1926 r. o aktach urodzenia dzieci nieznanych rodziców na obszarze b. zaboru rosyjskiego poz. 413 dz. ust.

Niestety spostrzeżenia wojewódzkich organów inspekcyjnych wykazały wielkie braki urzędników stanu cywilnego dla wyznania mojżeszowego pod względem obznajmienia z odnośnemi podstawami prawnemi.

Oczywiście, że taki stan rzeczy w tak ważnej dziedzinie jak ustalenie stanu cywilnego obywateli jest niedopuszczalny.

Wobec powyższego Urząd Wojewódzki Lubelski uznał za rzecz nieodzowną wydanie na podstawie art. 31 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej poz. 85 dz. ust., przyległej tymczasowej instrukcji w przedmiocie prowadzenia ksiąg i sporządzania akt stanu cywilnego wyznania mojżeszowego jako obowiązującej dla terenu Województwa Lubelskiego.

Instrukcja ta oparta jest na odnośnych przepisach wyżej wymienionych ustaw i rozporządzeń, tudzież na wyjaśnieniach ministerjalnych oraz Sądu Najwyższego i Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Te podstawy prawne przytoczone są nadto w instrukcji w streszczeniu z powołaniem się na odnośne artykuły ustaw i paragrafy rozporządzeń oraz miejsce ich ogłoszenia (publikacje), co daje w razie potrzeby, możność szczegółowego obznajmienia się z daną podstawą prawną w jej oryginalnem brzmieniu.

Należy przypuszczać, że ogłoszona niniejszem instrukcja wpłynie dodatnio na uporządkowanie i należyte prowadzenie ksiąg stanu cywilnego, a zarazem ułatwi organom władz nadzorczych kontrolę działalności urzędników stanu cywilnego oraz sprawdzanie stanu odnośnych ksiąg.

Treść Instrukcji ujęta została w 52 artykułach, podzielonych na 9 rozdziałów, w których kolejno, po ogólnych wstępnych wskazówkach (R.I), określone są przedewszystkiem prawa i obowiązki urzędnika stanu cywilnego (R.II) i rabinów (R.III), następnie rodzaje ksiąg stanu cywilnego (R.IV) i zapisowych (R.V), z kolei zasady ogólne o aktach stanu cywilnego (R.VI), a wreszcie specjalne normy dla poszczególnych rodzaji akt, a mianowicie: akt urodzenia (R.VII), małżeństwa (R.VIII) i zejścia (R.IX).

Uzupełnienie instrukcji stanowi 18 wzorów i formularzy akt — które mają na celu ułatwić praktyczne stosowanie obowiązujących zasad.

Instrukcja niniejsza została opracowana przez Radcę wojewódzkiego p. **Aleksandra Bagieńskiego** referenta administracji stosunków osobistych w Wydziale Administracyjnym Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Dla wszechstronnego obeznania się ze sprawami rejestracji stanu cywilnego zaleca się niniejszem dwie gruntowne publikacje:

1) Przewodnik dla urzędów stanu cywilnego, opracowany przez Aleksego Rżewskiego, b. prezydenta m. Łodzi obecnie Starosty Powiatowego w Łodzi i Izydora Szwarcmana, kierownika urzędu stanu cywilnego. Łódź 1923 (str. 464).

2) Zbiór przepisów prawnych w sprawach rejestracji stanu cywilnego, zebranych przez Józefa Litwina, magistra praw i Aleksego Rżewskiego, starostę pow. Łódzkiego, Warszawa 1931 (nakładem Związku Pracowników Adm. Gm.) str. 640.

Podając przyległą instrukcję do wiadomości, Urząd Wojewódzki zwraca uwagę na konieczność dokładnego zapoznania się z jej treścią, ze strony wszystkich czynników i organów powołanych do współdziałania w prowadzeniu ksiąg akt stanu cywilnego, t. j. urzędników stanu cywilnego w gminach wiejskich i miastach, oraz rabinów względnie podrabinów tudzież obowiązanych względnie uprawnionych do bezpośredniego nadzoru nad nimi, mianowicie referentów powiatowych dla administracji stosunków osobistych w starostwach, inspektorów samorządu gminnego w wydziałach powiatowych, wreszcie zarządów gmin wyznaniowych żydowskich, a to w związku z koniecznością ścisłego stosowania w praktyce zasad zawartych w poszczególnych postanowieniach wspomnianej instrukcji, która wprowadzoną zostaje niniejszem jako norma obowiązująca na terytorjum województwa lubelskiego tymczasowo, aż do ewentualnego wydania przez władze centralne instrukcji dla całego Państwa.

Lublin, 21 października 1932 r.

Za Wojewodę

(—) Wł. Długocki

Wicewojewoda.

Załącznik do okólnika Nr. 66 Urzędu Wojewódzkiego Lubelskiego z dnia 21 października 1932 r. L. AOs/O-d-1/32.

Tymczasowa Instrukcja

w przedmiocie prowadzenia ksiąg i sporządzania akt stanu cywilnego wyznania mojżeszowego, obowiązująca na terenie województwa lubelskiego.

I. PRZEPISY OGÓLNE.

§ 1.

Podstawy prawne.

Zasady prowadzenia akt stanu cywilnego wyznania mojżeszowego normują następujące przepisy prawne: 1) kodeks Cywilny Królestwa Polskiego z r. 1825, 2) prawo o małżeństwie z r. 1836, 3) postanowienie Księcia Namiestnika Królewskiego, powzięte w Radzie Stanu z dn. 3 listopada 1825 r. (Dz. Pr. tom XI, str. 15) i 4) postanowienie Rady Administracyjnej Królestwa z dn. 7 września 1830 r. (Dz. Pr. tom XIII, str. 147).

§ 2.

Charakter instrukcji.

Instrukcja niniejsza jest przeznaczona tylko do wewnętrznego użytku urzędowego, wobec czego powoływanie się na nią wobec stron jest niedopuszczalne i prawnie bezskuteczne (bez znaczenia), co nie wyklucza oczywiście możności czynienia wobec stron użytku z motywów prawnych w niej zawartych z powołaniem się jednak na właściwe podstawy prawne.

II. PRAWA I OBOWIĄZKI URZĘDNIKA STANU CYWILNEGO.

§ 3.

Powołanie do pełnienia obowiązków urzędnika stanu cywilnego.

Prezydent miasta i burmistrz, a w razie jakichkolwiek uzasadnionych przeszkód jego zastępca, tudzież wójt jest z urzędu urzędnikiem stanu cywilnego wyznania mojżeszowego w danej gminie. O ile zaś wymienione osoby nie mogą z jakichkolwiek powodów pełnić obowiązków urzędnika stanu cywilnego, wojewódzka władza administracji ogólnej mianuje dla odnośnych gmin (miejskich lub wiejskich) **specjalnych urzędników** do prowadzenia akt stanu cywilnego (art. 92 K. C., art. 3 i 4 postanowienia z dn. 3/XI 1825 r., postanowienia Komitetu Urządzającego z 24/X 1869 r. i 27/I 1871 r. (tom XVII, poz. 2821 i tom XXI, poz. 3188) i reskrypt Minist. Spraw Wewn. z 25/IV 1927 r. N. IV. AC. 253/27).

§ 4.

Zakres działania urzędnika stanu cywilnego.

Do zakresu działania urzędnika stanu cywilnego należą następujące czynności:

1) Sporządzanie akt stanu cywilnego (art. 75, 92 i 93 Kod. Cyw., art. 8 i 11 post. z 7/IX 1830 r.).

2) Wciąganie do ksiąg akt stanu cywilnego przedstawionych mu akt oraz uskutecznianie odpowiednich adnotacyj na brzegu akt (patrz niżej § 18 niniejszej instr.).

3) Wydawanie wyciągów z ksiąg stanu cywilnego w pełnych wypisach lub skróconych zaświadczeń na specjalnych formularzach czyli druczkach art. 83 K. C.).

4) Przechowywanie unikatów ksiąg stanu cywilnego za lata ubiegłe (art. 74 K. C.).

5) Przesyłanie:

a) **urzędom gminnym,**

aa) **corocznie** najpóźniej do dnia 15 września, według przyległego do niniejszej instrukcji **wzoru Nr. 1**, wyciągu z akt urodzonych i zmarłych, odnoszącego się do osób płci męskiej, które w danym roku kalendarzowym ukończyły, ukończą lub ukończyłyby, gdyby żyły, 18 lat życia,

bb) tudzież co 3 miesiące to jest kwartalnie, **według wzoru Nr. 2** wykazu osób zmarłych w wieku od 19—50 lat życia (art. 23 i 31 ustawy wojskowej z 23/V 1924 r. poz. 458 dz. ust. z r. 1928 i § 75 rozporz. Min. Spr. Wojsk. z 16/III 1930 poz. 270 dz. ust.),

Wyciągi o których mowa w art. 23 ust. wojsk. winny być dostarczane przez urzędników stanu cywilnego z urzędu bez żadnego wynagrodzenia, a w razie opieszałości powiatowa władza administracji ogólnej może zarządzić wykonanie tych czynności na koszt winnego zaniedbania (okólnik Nr. 134 Min. Spr. Wew. z 2/VII 1929 r. N. OB. 2353, umieszczony w zbiorze zarządzeń Min. Spr. Wewn. na str. 790),

b) **właściwej władzy administracji ogól. I instancji** co kwartał, **według wzorów Nr. Nr. 3, 4 i 5,** sprawozdania indywidualne w formie wykazów akt urodzin i mał-

żeństw (art. 1 rozporz. Prez. Rzeczpl. o statystyce ruchu naturalnego ludności z 1/II 1927 r. poz. 76 dz. ust. i § 1 rozporz. wyk. z 12/V 1927 r. poz. 450 dz. ust.),

c) **urzędowi skarbowemu** w pierwszym dniu każdego miesiąca, **według wzoru Nr. 6**, wykazu wypadków śmierci potrzebnego dla tego urzędu ze względu na opodatkowanie spadków (§ 49 i nast. odnośnego rozporządzenia Min. Sk. z 25/VIII 1923 r. poz. 794 dz. ust.),

d) **do gminy zamieszkania** odnośnych osobników w ciągu pierwszych 15 dni miesięcy: stycznia, kwietnia, lipca i października każdego roku, wyciągów z akt stanu cywilnego, dotyczących każdego indywidualnie wypadku urodzenia, zgonu tudzież zawarcia związku małżeńskiego (art. 3 ust. 1 rozp. Prez. Rz. z 16/III 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności poz. 309 dz. ust. i § 37 rozporz. Min. Spr. Wewn. z 16/X 1930 r. o meldunkach i księgach ludności poz. 653 dz. ust.).

W tym celu należy użyć **wzorów Nr. Nr. 3, 4 i 5**, gdyż specjalne wzory na ten cel do rozporządzenia nie zostały dołączone,

e) na każdorazowe żądanie gminy względnie organu, upoważnionego do prowadzenia ewidencji i kontroli ruchu ludności, **dla użytku ksiąg ludności**, wyciągi z ksiąg i akt stanu cywilnego.

Wyciągi te wydawane są **za zwrotem kosztów druków.**

W razie opieszałości osób, prowadzących akta stanu cywilnego w wykonywaniu powyższego obowiązku, powiatowa władza administracji ogólnej może zarządzić wykonanie tych czynności na koszt winnego zaniedbania (art. 1 p. 4, ust. 2, 3, 4 ustawy z 15/III 1932 r. poz. 390 dz. ust. w sprawie zmiany rozporz. Prez. Rzeczpl. z 16/III 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności).

6) **Nadzór nad prowadzeniem ksiąg zapisowych** przez rabinów oraz poświadczanie i sprawdzanie tych ksiąg (art. 4, 6 i 9 postan. z 7/IX 1830 r. oraz ustęp 3 § 11, § 20 i 21 intr. nin.).

§ 5.

Opłaty.

Za wykonywanie swoich czynności, a w szczególności za załatwianie podań, zgłoszeń, sporządzanie akt i wydawanie wypisów z akt, wyciągów i zaświadczeń urzędnicy stanu cywilnego, mają prawo pobierać stosowne opłaty. Odnośną taryfę dla tych opłat określił w swoim czasie dekret króla saskiego jako księcia warszawskiego z dnia 23/II 1809 (Dz. U. Ks. Warsz. t. I str. 195). Wprawdzie nie została ona ani zmieniona ani uchylona wobec czego dotąd formalnie obowiązuje, jednak w praktyce nie jest stosowana jako niestosunkowo niska. Wobec tego urzędnicy stanu cywilnego mogą aż do unormowania specjalnej nowej taksy w drodze ustawowej, zamiast dawnej taksy pobierać na razie **na rzecz gminy** opłaty kancelaryjne czyli administracyjne w wysokości określonej odnośnymi statutami na zasadzie art. 27 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych z d. 11/VIII 1923 r. (poz. 747 dz. ust.).

Z uzyskanego z tego źródła funduszu (z uwzględnieniem faktycznych wpływów) wyznaczy gmina (Magistrat) stosowne ryczałtowe wynagrodzenie dla odnośnego urzędnika stanu cywilnego za okres miesięczny, kwartalny lub roczny, po uprzedniem pokryciu własnych wydatków poniesionych na dostarczenie pomocy kancelaryjnej, ksiąg i innych potrzeb, związanych z przeprowadzeniem tych agend.

§ 6.

Forma pism, zwolnienie od opłat pocztowych i pieczęć urzędnika stanu cywilnego.

Urzędnikom stanu cywilnego przysługuje prawo samodzielnego prowadzenia pod własną firmą, a więc pod nagłówkiem jako urzędnika stanu cywilnego, a nie jako magistrat ani urząd gminny, wszelkiego rodzaju korespondencji, dotyczącej akt stanu cywilnego.

Urzędowe przesyłki listowe, nadawane przez urzędników stanu cywilnego są zwolnione od opłat pocztowych (okólnik Nr. 89 Min. Spr. Wewn. z 28/VI 1932 r. N. AC. 27-a-5/2).

Zgodnie z wyjaśnieniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, wydanem w porozumieniu z Min. Wyznań Relig. i Ośw. Publ. (Depart. Wyzn. Rel.) burmistrze (względnie prezydenci miast) i wójci, jako urzędnicy stanu cywilnego wyznań niechrześcijańskich na obszarze b. Królestwa Polskiego winni używać tej samej pieczęci, którą posługują się stale przy wykonywaniu swoich funkcyj. W większych miastach jednak pożądane i celowe jest uzupełnienie tekstu pieczęci słowami „Urząd (lub urzędnik) stanu cywilnego" (reskr. Min. Spr. Wewn. z 29/VII 1926 r. N. Pr. 5862).

§ 7.

Nadzór nad urzędnikami stanu cywilnego.

Bezpośredni nadzór nad działalnością urzędników stanu cywilnego wyznania mojżeszowego w m. Lublinie i Siedlcach, jako w byłych miastach gubernjalnych, należy do właściwości wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, a w innych miejscowościach do powiatowej władzy adm. ogólnej (art. 27, 28 i 67 rozporz. Prez. Rzeczpl. o organizacji i zakresie działania władz admin. ogólnej z 19/I 1928 r. poz. 85 dz. ust., zdanie b. Rady Państwa z 4/VI 1901 r. Zbiór praw i rozporz. poz. 1346, reskr. Min. Spr. Wewnętrznych z 31/VIII 1922 r. N. AE. 11190/22 i wyrok Najw. Try. Adm. z 22/II 1929 r. L. rej. 4059/26).

§ 8.

Odwołania.

W razie braku podstaw prawnych do spisania aktu stanu cywilnego względnie wykonania innych czynności urzędowych, urzędnik stanu cywilnego zawiadamia o tem stronę pismem **według wzoru Nr. 7**, podając powody odmowy oraz objaśniając, że przysługuje jej prawo wniesienia odwołania do władzy nadzorczej w ciągu dni 14 od dnia doręczenia pisma (art. 75, 76 i 83 rozporz. Prez. Rzeczpl. o postępowaniu admin. z 22/III 1928 r. poz. 341 dz. ust. i § 6 nin. instr.).

§ 9.

Odpowiedzialność urzędnika stanu cywilnego.

Urzędnik stanu cywilnego za uchybienie obowiązkom służbowym i nieprzestrzeganie przepisów o utrzymywaniu ksiąg aktu stanu cywilnego, oraz za bezprawne czynienie zmian i fałszowanie akt, zaniedbanie zapisania akt do ksiąg lub dokonywanie zapisów na luźnych kartkach zamiast w przeznaczonej na ten cel księdze, ulega karom, wymienionym w art. 24 prawa o wykroczeniach z dn. 11/VII 1932 r. poz. 572 dz. ust. oraz art. 286 i 287 Kod. Karnego z dn. 11/VII 1932 r. poz. 571 dz. ust., które to artykuły opiewają:

Art. 24. „Kto będąc powołany do prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, nie czyni w nich wzmianki o okoliczności, która powinna być zapisana, albo uczyni to w sposób niezgodny z rzeczywistością lub nie we właściwym czasie, podlega **jeżeli za czyn nie grozi kara surowsza,** karze aresztu do 3 miesięcy lub grzywny do 3000 złotych".

Art. 286. „§ 1. Urzędnik, który przekraczając swą władzę lub nie dopełniając obowiązku, działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego podlega karze więzienia do lat 5.

§ 2. Jeżeli sprawca działa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej dla siebie lub innej osoby, podlega karze więzienia do lat 10.

§ 3. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze aresztu do miesięcy 6".

Art. 287. „§ 1. Urzędnik poświadczający nieprawdę co do okoliczności, mającej znaczenie prawne, podlega karze więzienia do lat 5.

§ 2. Jeżeli sprawca działa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej dla siebie lub innej osoby, podlega karze więzienia do lat 10".

Niezależnie od powyższej odpowiedzialności karnej każdy, ktoby skutkiem któregokolwiek z takich uchybień czy przekroczeń, narażony został na straty, może ich dochodzić na urzędniku stanu cywilnego na zasadach ogólnych o odszkodowaniach, zawartych w prawie cywilnem a to w myśl art. 1382 i nast. Kodeksu Napoleona w związku z brzmieniem art. 86, 88 i 89 Kod. Cyw.

III. OBOWIĄZKI RABINA W ZWIĄZKU Z PROWADZENIEM KSIĄG AKT STANU CYWILNEGO I KSIĘGI ZAPISOWEJ.

§ 10.

Księga zapisowa.

Rabin względnie podrabin, zatwierdzony przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, prócz wykonywania posług religijnych, obowiązany jest utrzymywać księgę zapisową (przedmetryczną), za całość której, tudzież za porządek prowadzenia i ścisłą wierność zapisów, jako też za tożsamość osób, będących przedmiotem tych zapisów, jest osobiście odpowiedzialny (art. 2 i 6 postan. z 7/IX 1830 r., art. 8, 37, 40 i 43 przepisów o organizacji gminy wyznaniowej żydowskiej poz. 500 dz. ust. z r. 1928 i § 20 instr. nin.).

§ 11.

Opłaty (datki).

Postanowienie Rady Administracyjnej Królestwa z dn. 7 września 1830 r. (Dz. Pr. tom XIII, str. 147) **nie uprawnia rabinów do żądania opłat za dokonywanie wpisów** do księgi zapisowej, a nawet uzależnianie dokonania wpisu od uprzedniego złożenia żądanej opłaty, przedstawia się z punktu widzenia przepisów wymienionego postanowienia jako wręcz karygodne. Wpisy bowiem winny być dokonywane **„regularnie"**, co w związku z obowiązkiem zgłaszania u rabinów, najdalej do dni 8, każdego wypadku urodzin, oznacza, że rabinom pod żadnym warunkiem nie wolno uchylać się od dokonania wpisu urodzin, należycie zgłoszonych.

W praktyce istnieje wprawdzie oddawna zwyczaj wręczania rabinom przez zainteresowanych przy tej sposobności pewnych datków pieniężnych, które jednak mają charakter jedynie **dobrowolnych** datków względnie ofiar na rzecz osób duchownych względnie na cele religijne, a nie obowiązkowych opłat.

Do zwalczania tego zwyczaju niema narazie jakichkolwiek dostatecznych podstaw jednak z drugiej strony, nie należy dopuścić, ażeby zwyczaj ten w czemkolwiek narażał na szwank normalny tok rejestracji stanu cywilnego. W tym też kierunku zarządy gmin wyznaniowych, a w pierwszym rzędzie **urzędnicy stanu cywilnego** dla wyznań niechrześcijańskich pod osobistą odpowiedzialnością winni roztaczać kontrolę nad rabinami i w razie dostrzeżenia wypadków, w którychby od wręczenia wspomnianego datku uzależnione było dokonanie wpisu winni, w myśl art. 6 powołanego na wstępie niniejszego paragrafu postanowienia, donosić o tem władzy administracji ogólnej I instancji celem pociągnięcia takich rabinów do odpowiedzialności z art. 13 tegoż postanowienia (reskr. Min. Spr. Wewn. z 13/VI 1929 r. N. AC. 3487/1 i okóln. Nr. 91 Woj. Lub. z 23/VII 1930 r. L. 2172/1/Adm.).

§ 12.

Udział rabina w spisaniu aktu stanu cywilnego.

Rabin lub podrabin, po dopełnieniu wpisu do księgi zapisowej, obowiązany jest sam osobiście równocześnie z osobami do aktu stanu cywilnego wpisać się mającymi, tudzież ze świadkami, stawić się przed urzędnikiem stanu cywilnego dla okazania księgi zapisowej celem udowodnienia, że wpis został dokonany we właściwym czasie, oraz dla dania potrzebnych wyjaśnień, stwierdzenia tożsamości stron i podpisania aktu stanu cywilnego (art. 8 i 13 postanow. z 7/IX 1830 r., art. 47 przep. o org. wyz. gm. żyd. i okólnik Nr. 110 Urz. Woj. Lub. z 5/V 1931 r. L. 1154/1/Aos).

§ 13.

Odpowiedzialność rabinów, administracyjne kary pieniężne i złożenie z urzędu.

Rabini uchybiający przepisom zawartym w art. 2, 4, 6 i 8 postanowienia Rady Admin. z dn. 7/IX 1830 r. (§§ 10, 11, 12, 28, 38, 44 i 48 niniejszej instrukcji), ukarani będą administracyjnie pierwszy raz grzywną złotych polskich 200, drugi raz złotych polskich 400, trzeci raz złotych polskich 600, a w razie

bezskuteczności powyższych trzykrotnych kar pieniężnych pozbawieni zostaną urzędu i uznani za niezdolnych na zawsze do pełnienia obowiązku rabinów (art. 13 postanowienia z 7/IX 1830).

Jak wynika z ostatniego zdania art. 47 przepisów o organizacji gmin wyznaniowych żydowskich na obszarze Rzeczypospolitej z dnia 14/X 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 52 z 1928 poz. 500) nie zmieniły one w niczem przepisów o aktach stanu cywilnego, a więc i przepisów, zawartych w postanowieniu Rady Adm. Król. z dn. 7/IX 1830 (Dz. Pr. tom XIII str. 147). Przewidziane więc w art. 13 tegoż postanowienia kary pieniężne mogą być obecnie nadal nakładane na rabinów z tem jednak, że ostateczna decyzja o uznaniu rabina za niezdolnego na zawsze do pełnienia swych obowiązków może być wydana tylko przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, a to z uwagi na brzmienie art. 44 przepisów o organizacji gmin wyznaniowych żydowskich z dn. 14/X 1927 r. poz. 500 dz. ust. z r. 1928 (reskr. Min. Spr. Wewn. z 12/V 1932 r. N. AC. 27-f-1/3 i Min. Wyznań Rel. i Ośw. Publ. z 6/V 1932 r. N. V-1717/32).

Złote polskie z r. 1830 zostały przerachowane na ruble w stosunku 1 zł. — 15 kop. Ponieważ wartość parytetowa rubla wynosi 4.58 zł., złoty polski z roku 1830 przedstawia równowartość 68,7 grosza obecnego (reskr. Min. Spr. Wewn. z 12/V 1932 r. N. AC. 27-f-1/3 i Min. Skarbu z 22/IV 1932 r. N. D. II. 9875/1/32).

Powyższe kary pieniężne, zgodnie z postanowieniem Rady Adm. Król. z 8/III 1836 r. (Dz. Pr. tom XVIII, str. 5), są wymierzane przez władze administracji ogólnej II inst., a więc obecnie przez Urząd Wojewódzki.

IV. KSIĘGI AKT STANU CYWILNEGO.

§ 14.

Rodzaje ksiąg.

Księgi akt stanu cywilnego prowadzone są jednocześnie **w dwóch egzemplarzach,** których treść i znaczenie są identyczne. Jeden egzemplarz, zwany **unikatem** pozostaje na miejscu w urzędzie stanu cywilnego, drugi zaś, zwany **duplikatem,** po zamknięciu i sprawdzeniu (§§ 16 i 17 nin. instr.), składa się corocznie do archiwum hipotecznego przy właściwym sądzie grodzkim.

Ksiąg piewszego typu, to jest unikatów mają być trzy rodzaje do zapisywania, odrębnie każdego rodzaju akt, jak urodzenia, małżeństwa i zejścia; każda z tych ksiąg powinna służyć tak długo, dopóki miejsca w niej wystarczy, a więc przez szereg lat kalendarzowych. Drugą księgę to jest duplikat prowadzić należy łącznie w jednym tomie dla wszystkich trzech wymienionych wyżej rodzaji akt, z tem jednak, że tom taki ma być podzielony na trzy części dla każdego rodzaju akt, które w ten sposób stanowią trzy odrębne grupy zapisów w obrębie jednego tomu, oraz, że księga taka obejmuje zapisy tylko z jednego roku kalendarzowego. Co roku zatem należy zakładać nową księgę duplikatów, a z końcem roku należy ją bezwarunkowo zamknąć. (art. 72 i 74 Kod. Cyw. i art. 7 postanowienia z 3/XI-1825 r.).

§ 15.

Zaświadczanie ksiąg.

Księgi oprawione w twardą tekturową okładkę, zaopatrzoną odpowiedniemi napisami co do treści i czasokresu, których karty winny być perforowane i przewleczone sznurkiem, powinny być przed ich użyciem przez utrzymującego księgi oznaczone liczbami porządkowemi, a następnie przedstawione do zaświadczenia władzy nadzorczej wymienionej w § 7 niniejszej instrukcji.

Celem umożliwienia władzy nadzorczej swobodnego dokonania czynności związanych z zaświadczeniem nowych ksiąg, winny one być przedstawione najdalej do dnia 30 listopada roku poprzedzającego otwarcie księgi, względnie przynajmniej cztery tygodnie przed przypuszczalnem zakończeniem tomu będącego w użyciu.

Księgi w m. Lublinie i w Siedlcach, jako w b. miastach gubernjalnych, poświadcza urzędnik wyznaczony przez wojewodę, a w innych miejscowościach **zastępcy starostów powiatowych.** Wymienieni urzędnicy winni karty przeliczyć, każdą kartę swoją szyfrą, to jest skróconym podpisem, oznaczyć, na końcach przewleczonego przez księgę sznurka wycisnąć urzędową pieczęć lakową i umieścić na końcu księgi zaświadczonej klauzulę z ilu kart się ona składa (art. 73 Kod. Cyw., art. 8 i 9 postan. z 3/XI-1825, zdanie b. Rady Państwa z 4/VI-1901, poz. 1348 zbioru pr. i rozp. b. Imp. Ros., reskr. Min. Spr. Wewn. z 31/VIII-1922 r. Nr. AE. 11190/22 i okóln. Nr. 421 Woj. Lub. z 15/IX 1922 r. L. 7392/II).

§ 16.

Otwieranie i zamykanie ksiąg.

Księgi winny być corocznie przez urzędnika stanu cywilnego otwierane z początkiem każdego roku kalendarzowego, oraz zamykane dnia 31 grudnia wieczorem o tej porze kiedy już nie może się spodziewać zgłoszenia jakichkolwiek akt do wpisu.

Otwarcie danego rocznika polega na umieszczeniu klauzuli określającej początek danego roku kalendarzowego, oraz na tem, że wpisy do księgi akt stanu cywilnego oznaczane są poczynając każdego roku od pozycji pierwszej liczbami porządkowemi biegnącemi kolejno do końca rocznika.

Zamknięcie i zakończenie każdej księgi duplikatu, względnie każdego rocznika wpisów w unikacie dokonać należy przez zamieszczenie krótkiego protokółu, wpisanego do księgi przez urzędnika stanu cywilnego zaraz po ostatnim akcie, w którym to protokóle spisanym **według wzoru Nr. 8,** określona być powinna ilość akt, przyjętych do wpisu w ciągu danego roku zaopatrzonych liczbami porządkowemi.

Nadto sporządza się w każdej księdze **skorowidz** alfabetyczny obejmujący łącznie wszystkie akta, jakie odnośna księga zawiera (art. 74 k. c.).

§ 17.

Perjodyczna kontrola ksiąg stanu cywilnego.

W celu przekonania się, czy księgi akt stanu cywilnego są prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami, oraz czy znajdują się w należytym stanie, tudzież czy odpowiednio są przechowywane i zabez-

pieczone przed uszkodzeniem, zniszczeniem lub fałszerstwem, przedstawiciele władz nadzorczych, wymienieni w § 15 niniejszej instrukcji, winni je sprawdzać corocznie to jest w ciągu roku następnego po zakończeniu czyli zamknięciu poprzedniego rocznika a przed złożeniem duplikatów do archiwum hipotecznego przy właściwym sądzie grodzkim (por. wyżej § 14 niniejszej instrukcji), a na dowód dokonania tej czynności kontrolnej umieścić w obu egzemplarzach ksiąg, a więc tak w unikacie, jak w duplikacie, odpowiedni **protokół sprawdzenia.** Protokół ten winien zawierać przedewszystkiem określenie rocznika, który jest w danym wypadku przedmiotem sprawdzenia, następnie ilość wpisów objętych sprawdzanym rocznikiem, oraz stwierdzenie zgodności treści pomiędzy obama egzemplarzami, tudzież spostrzeżone niedokładności i odchylenia od obowiązujących przepisów, o czem zarazem powinna być powiadomiona przez nich ich władza przełożona w imieniu której wykonywali odnośne czynności kontrolne (art. 74 k. c.).

§ 18.

Rodzaje wpisów.

Poza aktami stanu cywilnego (urodzeń, małżeństw i zgonów) zeznanymi przed odnośnym, terytorjalnie właściwym urzędnikiem oraz przez niego wpisanym do ksiąg stanu cywilnego, winny być nadto do tych ksiąg dokonywane także inne rodzaje wpisów na podstawie akt obcych t. j. sporządzonych przez inne władze, urzędy lub sądy w dwu postaciach (formach), bądź jako samoistne akta, bądź też jako dodatkowe adnotacje na brzegach akt, które do tych ksiąg zostały już uprzednio wciągnięte.

W szczególności na podstawie takich obcych akt winny być dokonywane następujące rodzaje wpisów:

a) Wpisy **według wzoru Nr. 9** na skutek bezpośredniego żądania osób zainteresowanych:
   1) Akt stanu cywilnego, sporządzonych zagranicą lub w kraju, lecz nie przed urzędnikiem zamieszkania interesowanego (art. 94 k. c.).
   2) Akt uznania dzieci nieślubnych (art. 101 i 298 k. c. i art. 1668 u. p. c.).
   3) Świadectw uprawnienia dzieci (art. 1460^7 u. p. c.).
   4) Decyzyj sądów okręgowych o przysposobieniu (art. 102 i 324 k. c. i art. 1460^8 u. p. c.).
   5) Decyzyj sądów okręgowych w sprawach rozwodów i unieważnienia małżeństw (art. 189 i 237 k. c. i art. 1619 u. p. c.).

b) Wpisy równie jak w punkcie: a) **według wzoru Nr. 9** na podstawie decyzyj wykonawczych sądów polskich względnie zarządzeń wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, wyroków sądowych i akt administracyjnych, wydanych poza granicami Państwa Polskiego względnie b. Królestwa Polskiego tudzież w Wolnem mieście Gdańsku a więc przez obce władze, w sprawach:
   1) zawarcia małżeństwa,
   2) rozwodu i rozdziału od stołu i łoża,
   3) uprawnienia dzieci nieślubnych,
   4) przysposobienia (art. 13, 12, 13, 14, 17, 22, 23 prawa prywatnego międzydzielnicowego i międzynarodowego z 2/VIII 1926 r. poz. 580 i 581 dz. ust., konwencyj haskich z 12/VI 1902 r. i 17/VII 1905 poz. 594 dz. ust. z r. 1929 i poz. 535 dz. ust. z r. 1922, art. 1273, 1274 i 1280 u. p. c. i reskr. Min. Spr. Wewn. z 22/I 1927 r. N. Ac. 27/27 Zb. Zarz. minist. str. 759).

c). Adnotacje na brzegu już uprzednio wpisanych akt **według wzoru Nr. 10** na skutek bezpośredniego żądania osób zainteresowanych:
   1) Decyzyj Sądów Okręgowych o uprawnieniu dzieci naturalnych, oraz akt małżeństwa, zawierających klauzulę o uprawnieniu powyższych dzieci (art. 101 i 291 k. c. i art. 1460^7 u. p. c.).
   2) Decyzyj sądów okręgowych w sprawach przysposobienia (art. 102 i 324 k. c. i art 1460^8 u. p. c.).
   3) Akt uznania dzieci nieślubnych (art. 101 i 298 k. c. i art. 1662 u. p. c.).
   4) Decyzyj sądów okręgowych o sprostowaniu akt stanu cywilnego (art. 140 i 142 k. c. i art. 1647, 1648 i 1650 u. p. c.).
   5) Wyroków sądów okręgowych o nieważności i rozwiązaniu małżeństwa (art. 189 i 237 prawa o małż. i art. 1619 u. p. c.).

d) Adnotacje na brzegu akt **według wzoru Nr. 10** na podstawie decyzyj wykonawczych sądów okręgowych względnie wojewódzkiej władzy administracji ogólnej w sprawach wymienionych w punkcie b) paragrafu niniejszego, oraz dotyczących zmiany nazwisk (art. 6 ustawy z 24/X 1919 r. poz. 478 dz. ust. i art. 2 ustawy z 22/III 1929 r. poz. 16 dz. ust. z r. 1930).

§ 19.

Akta zagraniczne.

Akta sporządzone zagranicą przez obce władze administracyjne, sądy, urzędników stanu cywilnego, lub notarjuszy, a przedstawione w celu wciągnięcia do ksiąg stanu cywilnego, względnie uskutecznienia odpowiedniej dodatkowej adnotacji na brzegu aktu, winny być poświadczone przez odnośne konsulaty polskie i przetłómaczone na język polski (art. 84 Kod. c. i art. 1 ustawy o języku państwowym z 31/VII 1924 r. poz. 724 dz. ust.).

V. KSIĘGI ZAPISOWE (PRZEDMETRYCZNE.)

§ 20.

Rodzaj zapisów.

W każdej żydowskiej gminie wyznaniowej winna być utrzymywana, zaparafowana przez miejscowego urzędnika stanu cywilnego, księga zapisowa czyli przedmetryczna, rozpadająca się na trzy odrębne tomy z których każdy przeznaczony jest na jeden z trzech rodzaji zapisów, a mianowicie dla wpisywania: 1) urodzin, 2) małżeństw i 3) zejść czyli zgonów.

Do księgi tej przed przystąpieniem do spisania akt stanu cywilnego w urzędzie stanu cywilnego, wpisuje rabin w języku polskim: 1) dzień i imię nowonarodzonego, miejsce urodzenia, imiona, nazwisko i miejsce zamieszkania jego rodziców; 2) imiona nazwiska i miejsce zamieszkania wchodzących w związek małżeński, ich wiek, oraz imiona i nazwiska ich rodziców, dzień i miejsce każdej ogłoszonej zapowiedzi; 3) imię, nazwisko i wiek zmarłego, datę jego śmierci, tudzież imiona i nazwisko rodziców.

Zapisy, o których mowa obowiązkowo bezwzględnie dokonane być winny i wtedy nawet, gdyby przy urodzeniu lub zejściu obrządek religijny według przepisów wyznaniowych został pominięty.

We wszystkich wypadkach winni być wpisani do księgi zapisowej świadkowie odnośnego aktu (art. 4 i 5 postan. z 7/IX 1830 r.).

§ 21.

Nadzór nad zapisami.

Rabin, prowadzący księgę zapisową odpowiedzialny jest osobiście za całość, tudzież za porządek i ścisłą wierność zapisów, zarówno co do ich liczby, odpowiednio do zgłoszonych urodzeń małżeństw i zejść, jakoteż co do tożsamości osób będących przedmiotem zapisów. Urzędnicy stanu cywilnego, tudzież zarząd gmin żydowskich obowiązani są pod surową odpowiedzialnością czuwać, aby wspomniane księgi były porządnie przez rabinów utrzymywane i należycie prowadzone, aby zapisywanie w nich akt religijnych po każdym obrzędzie odbywało się regularnie i ściśle. W razie dostrzeżenia nieprawidłowości lub nadużycia ze strony prowadzących księgi zapisowe rabinów, wymienione osoby obowiązane są spisać na tę okoliczność natychmiast odpowiedni protokół i przesłać go Staroście, który ze swej strony skierowuje protokół do Urzędu Wojewódzkiego (art. 6 i 7 postan. z 7/IX 1830 roku).

§ 22.

Znaczenie ksiąg zapisowych.

Prowadzone przez rabinów, aczkolwiek oni wedle przepisów prawa mojżeszowego nie są duchownymi — księgi zapisowe ze względu na to, że podlegają kontroli ze strony zarządów gmin wyznaniowych i urzędników stanu cywilnego (por. wyżej § 21 nin. instr.), o ile są należycie prowadzone mogą być w poszczególnych (konkretnych) wypadkach uznane przez sąd orzekający w danej sprawie za środek dowodowy, narówni z księgami kościelnemi (orzeczenie Sądu Najw. z 3/VII 1922 r. N. C. 525/21, art. 41 przepisów o org. gm. wyzn. żyd. poz. 500 dz. ust. z r. 1928, art. 232 prawa o małż. i § 45 instr. nin.).

VI. AKTA STANU CYWILNEGO.

(zasady ogólne)

§ 23.

Znaczenie akt stanu cywilnego.

Akta stanu cywilnego są aktami urzędowymi pierwszorzędnej wagi, mającemi na celu ustalenie stanu osób, których dotyczą.

Z tych względów stanowią one podstawę i punkt wyjścia rejestracji państwowej obywateli, służącej do celów wojskowych, meldunkowych, paszportowych, statystycznych, jak również są niezbędne w sprawach stwierdzania, uznania, względnie nadania obywatelstwa polskiego. Wobec tego mają one doniosłe znaczenie nietylko w sferze prywatno-prawnej, ale także w dziedzinie stosunków publiczno-prawnych i dlatego sposób ich sporządzania unormowany jest obowiązującymi przepisami państwowymi, oraz stanowią one przedmiot starannej i troskliwej kontroli władz publicznych (wyrok Sądu Najwyższego z 15/IV 1920 r. C-736/19, art. 106 ust. post. cyw. i art. 52 rozporz. Prez. Rzeczpl. o post. adm. z 22/III 1928 r. poz. 341 dz. ust.).

§ 24.

Obowiązek zeznawania akt stanu cywilnego i właściwość miejscowa.

Akta stanu cywilnego muszą być zeznawane jedynie w miejscu w którem zajdzie wypadek urodzenia, lub śmierci, albo gdzie małżeństwo zawarte zostało. W związku z tem poszczególny akt stanu cywilnego może być spisany **tylko jeden raz** (75 k. c.) nie może być zatem pod żadnym warunkiem powtórzony.

Kto nie dopełni obowiązku zawiadomienia właściwego urzędu o okoliczności, która powinna być zapisana do ksiąg stanu cywilnego, albo obowiązek ten spełni nie we właściwym czasie, podlega karze grzywny do 500 złotych (art. 95, 130 i 131 k. c., art. 187 prawa o małż., art. 8 postan. z 7/IX 1830 r. i art. 25 prawa o wykroczeniach z 11/VII 1932 r. poz. 572 dz. ust.).

§ 25.

Rola dowodowa akt stanu cywilnego.

Według ustawodawstwa polskiego akta stanu cywilnego, spisane we właściwym czasie przez urzędnika utrzymującego i prowadzącego akta stanu cywilnego, zgodnie z odnośnemi postanowieniami (art. 78, 79, 80, 93, 95, 98, 99, 100, 101 i 131 Kod. Cyw. i 231 prawa o małż.), ustalają ponad wszelką wątpliwość fakt urodzenia, zawarcia małżeństwa, oraz zejścia i z istoty swej **stanowią w sądach i urzędach dowód zupełny** co do tych szczegółów, które są niemi objęte.

§ 26.

Akta zastępcze (akta znania i ustalenia sądowe).

W razie niemożności wydobycia potrzebnego aktu stanu cywilnego z powodu braku odnośnych ksiąg stanu cywilnego, np. wobec ich zaginięcia lub zniszczenia, tudzież w razie niespisania we właściwym czasie odnośnego aktu, ustawodawstwo polskie nie przewiduje takiego aktu, który mógłby być sporządzony przez utrzymującego akta stanu cywilnego w celu zastąpienia potrzebnego aktu stanu cywilnego.

Z powyższego niedwuznacznie wynika, że tak zwane **„Akta znania”**, sporządzane niekiedy przez urzędników stanu cywilnego nie mają znaczenia **akt** stanu cywilnego, a w związku z tem nie mają mocy dowodowej, zaś odnośna czynność urzędnika stanu cywilnego, jako **nadużycie władzy urzędowej,** nosi

nawet cechy występku przewidzianego w art. 286 Kod. Karn. z 11/VII 1932 r. poz. 571. (Patrz nadto § 9 niniejszej instrukcji dotyczący odpowiedzialności urzędników stanu cywilnego).

Natomiast ze względu na art. 82[6] u. p. c., oraz na charakter publiczno-prawny, jaki ma kwestja stanu cywilnego obywatela i wobec ust. 3 art. 343 u. p. c., strona zainteresowana może zgłosić do sądu okręgowego żądanie jednostronne o ustalenie, na podstawie art. 122, 130, 139, 283 i 284 k. c., 232 prawa o małż., art 1337 i nast. art. 1346 i nast., art. 1623, 1624, 1625 i 1778 i nast. u. p. c. stanu, jej pochodzenia, lub faktu zawarcia przez nią małżeństwa, względnie wypadku oraz daty śmierci danej osoby, a to tembardziej, że przepisy specjalne (art. 1343-1345 u. p. c.), dostatecznie zabezpieczają zebranie potrzebnego materjału dowodowego dla wydania odnośnej decyzji sądowej.

§ 27.

Postępowanie przy spisywaniu akt stanu cywilnego (czynności i formalności).

Urzędnik stanu cywilnego wpisuje odnośny akt w obu egzemplarzach ksiąg, to jest w unikacie i duplikacie, po stawieniu się rabina lub podrabina równocześnie wraz ze stroną i świadkami dla zeznania odnośnego aktu. Przed sporządzeniem aktu urzędnik st. cyw., w obecności wymienionych osób bada księgę zapisową, ustala tożsamość strony i żąda wyjaśnień niezbędnych do dokonania prawidłowego wpisu.

Do aktu wciąga się to tylko, co według przepisów prawa cywilnego w samym akcie stanu cywilnego zawarte być powinno. Żadne dodatki lub wyjaśnienia ani stron, ani przyjmującego wpis nie są dopuszczalne.

Świadkami mogą być, bez różnicy płci, krewni albo inne osoby, wybrane przez interesowanych, liczące przynajmniej lat 21 wieku (bez ograniczenia co do niepiśmiennych).

Na początku każdego aktu winny być określone następujące okoliczności: rok, dzień i godzina przyjęcia wpisu następnie imię, nazwisko, wiek i miejsce zamieszkania wszystkich osób uczestniczących w spisaniu aktu i umieszczających pod aktem swe podpisy.

Akta pisze się w księgach jednym ciągiem, nie pozostawiając miejsc próżnych, skrótów używać nie wolno, liczby wpisuje się nie cyframi lecz słownie. Przekreślenia i sprostowania omawia się przed podpisem urzędnika przyjmującego wpis.

Urzędnik stanu cywilnego po sporządzeniu aktu winien osobiście przeczytać go rabinowi względnie podrabinowi, zeznającym i świadkom równocześnie przy tej czynności obecnym i uczynić, w akcie wzmiankę o dopełnieniu tej formalności. Następnie obydwa egzemplarze aktu jednocześnie podpisują: urzędnik, rabin względnie podrabin, strona i świadkowie. Jeśli strona lub świadkowie nie mogą aktu podpisać, należy wskazać przyczyny, które temu przeszkodziły (np. niepiśmienny). Jeśli akt nie został zakończony na tej stronicy, na której został rozpoczęty, wówczas oprócz podpisu przy końcu aktu, odnośna stronica musi być także opatrzoną u dołu wszystkiemi powyższemi podpisami. (Art. 8, 9 i 10 postanow. z dn. 7/IX 1830 r., art. 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81 i 82 k. c. i okóln. Nr. 110 Woj. Lub. z 5/V 1931 r. L. 1154/1/Aos. wydany w związku z dec. Sądu Okręgowego w Zamościu z 2/IV 1931 r. C. 147/31).

§ 28.

Udział rabina przy spisywaniu akt stanu cywilnego.

Ustawodawstwo polskie wymagające kategorycznie stawiennictwa rabina lub podrabina przed urzędnikiem stanu cywilnego celem udzielenia przy spisaniu aktu niezbędnych objaśnień i okazania księgi zapisowej, oraz stwierdzenia dopełnienia obrzędu religijnego i tożsamości stron tem samem milcząco stanowi, że akt stanu cywilnego sporządza się przy obowiązkowem współudziale rabina, to znaczy, że w akcie tym winien on być wymieniony, a zatem i sam akt winien być przez niego podpisany (art. 8, 11 i 13 post. z 7/IX 1830 r. i reskr. Min. Spr. Wewn. z 20/II-1929 r. Nr. AC. 5822/2).

§ 29.

Odpowiedzialność za fałszywe zeznania przed urzędnikiem stanu cywilnego.

1) Winny złożenia fałszywego zeznania przed urzędnikiem stanu cywilnego ulega karze, przewidzianej w art. 140 K. K. z 11/VII-1932 r. poz. 571 dz. ust. Artykuł ten opiewa:

§ 1. kto, składając zeznanie, mające służyć za dowód dla sądu lub innej władzy, zeznaje nieprawdę, lub zataja prawdę, podlega karze więzienia do lat 5 lub aresztu.

§ 2. Warunkiem odpowiedzialności jest, by przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, bądź uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie, bądź odebrał od niego przysięgę, albo zapewnienie, zastępujące przysięgę.

2) Wobec powyższego, o ile urzędnik stanu cywilnego, sporządzający odnośny akt, nie ma pewności, że złożone zeznania są zgodne z rzeczywistością, winien spisać odpowiedni protokół, pozostawiając go analogicznie jak inne załączniki wymienione w § 31 niniejszej instrukcji w aktach urzędu.

3) Również mogą tutaj znaleźć zastosowanie postanowienia art. 23 § 1 pkt a prawa o wykroczeniach z dnia 11/VII 1932 r. poz. 572 dz. ust. w myśl których osoba, która umyślnie wprowadza w błąd władzę lub urząd co do tożsamości własnej lub innej osoby, podlega karze aresztu do 3 miesięcy lub grzywny do 3000 złotych.

§ 30.

Sądowe sprostowanie akt stanu cywilnego.

Po zakończeniu i podpisaniu aktu żadne późniejsze uzupełnienia, dodatki ani poprawki nie mogą być dokonywane ani przez strony ani też utrzymującego księgi urzędnika. Z uwagi na to jednak, że poprawianie pomyłek i uzupełnienie braków w sporządzonym akcie, później zauważonych jest rzeczą konieczną nietylko w interesie prywatno-prawnym, ale też w interesie publiczno-prawnym, — utrzymujący księgi, w razie zauważenia takich usterek, winien wezwać stronę do wniesienia odpowiedniej **prośby do właściwego sądu okręgowego o sprostowanie aktu,** a w razie odmowy strony, **odnieść się z urzędu** bezpośrednio do prokuratora sądu okręgowego o spowodowanie sprostowania aktu (art. 140 i 142 K. C., art. 1647 i 1648 ust. post. cyw.).

§ 31.

Załączniki do ksiąg stanu cywilnego.

Spisane z urzędu protokóły (po myśli § 29 ustęp przedostatni niniejszej instrukcji), następnie pełnomocnictwa i inne akta względnie dokumenty przedstawiane przez stronę, jako podstawa do spisania danego aktu stanu cywilnego, po zaznaczeniu ich t. j. podcyfrowaniu przez stronę oraz urzędnika stanu cywilnego, odsyła się jako załączniki wraz z duplikatem księgi akt stanu cywilnego do archiwum hipotecznego przy Sądzie Grodzkim (art. 82 K. C., art. 54 prawa o małż. i §§ 38 pkt, b, 40, 41 pkt. 7, 44, 45 pkt. 4 i 5 § 48 nin. instr.).

§ 32.

Wypisy i wyciągi z ksiąg stanu cywilnego.

Wypisy z ksiąg akt stanu cywilnego w pełnem brzmieniu winny być wydawane na żądanie każdego interesanta, **według wzoru Nr. 11,** w tym języku w którym oryginał był napisany, przyczem może być dołączone tłómaczenie urzędowe z języka obcego (np. rosyjskiego) na język polski. Natomiast samego przekładu bez tekstu oryginalnego wydawać nie należy.

Wypisy takie mają pełną moc dowodową dopokąd ich wiarygodność nie zostanie podana w wątpliwość przez zarzut fałszerstwa.

Oprócz pełnych wypisów mogą być wydawane skrócone zaświadczenia czyli wyciągi na specjalnych formularzach czyli druczkach.

1) Art. 83 k. c., 2) postanowienia Księcia Namiestnika z 14/I-1817 i 28/IX-1824 Dz. Pr. tom III, str. 28 i tom IX str. 62, 3) odezwa Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. z 23/VII-1920 r. Nr. 8255/2953 do Kurji Metropolitalnej w Warszawie).

§ 33.

Należytości stemplowe i uwolnienia.

Pełne wypisy oraz wyciągi winny być opatrzone stemplem w wysokości 1 zł. z wyjątkiem przypadków w których wolne są one od opłaty stemplowej, a przewidziane w art. 160 ustawy o opł. stempl. z 1/VII 1926 r., którego jednolity tekst z uwzględnieniem zmian późniejszych ogłoszony został jako załącznik do poz. 413 dz. ust. z r. 1932.

W szczególności w myśl wyżej wymienionego art. 160 wolne są od opłaty stemplowej wypisy i wyciągi wydawane:

1) Skarbowi Rzeczypospolitej (urzędom państwowym), związkom komunalnym, kościołom i gminom wyznaniowym przez Państwo Polskie uznanym, Bankowi Polskiemu i gminnym kasom pożyczkowo-oszczędnościowym (pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 art. 144 ust. st.).

2) W sprawach służby wojskowej (pkt. 3 art. 142 ust. st.).

3) Osobom, których stan niezamożności jest niewątpliwie znany urzędowi (pkt. 17 art. 142 ust. st).

Jeżeli urzędnik wydający pełny wypis względnie wyciąg czyli zaświadczenie na druczku, nie żąda od strony opłaty stemplowej, gdyż wypis względnie świadectwo jest wolne od opłaty winien wyraźnie tę okoliczność oraz podstawę prawną uwolnienia od opłaty zaznaczyć na akcie.

4) (Pkt. b. art 155 ustawy stempl i okóln. Nr. 7 Min. Spr. Wewn. z 12/I-1927 Nr. OB. 102 oraz § 176 rozporz. wykon. do ustawy stemplowej z 20/XI-1926 r. poz. 713 dz. ust.).

Szczegółowe (specjalne) normy dla poszczególnych rodzaji akt stanu cywilnego.

VII. AKTA URODZENIA.

§ 34

Znaczenie aktu urodzenia.

Akt urodzenia stanowi główny dowód wieku, tożsamości, miejsca urodzenia i pochodzenia danej osoby, oraz jej prawa do noszenia nazwiska ojca lub matki, tudzież jest niezbędny przy stwierdzeniu, uznaniu, względnie nadaniu obywatelstwa (art. 99 K. C., ustawa o obywat. z 20/I-1920 r. poz 44 dz ust., art. 88 Konstytucji z 17/III-1921 r. poz. 267 dz. ust. i art. 12 rozporz. wyk. z 7/VI-1920 r. poz. 320 dz. ust.).

§ 35.

Spisanie aktu urodzenia.

Akt urodzenia powinien być sporządzony **według wzoru Nr. 12 a, b, c** w ciągu dni ośmiu od dnia przyjścia na świat dziecka. Po tym terminie akt urodzenia nietylko może, ale powinien być bezwarunkowo sporządzony bez względu na wiek urodzonego, o ile tylko we właściwym czasie nie był spisany, gdyż żaden akt st. cyw. nie może być powtórzony. Przy spisaniu takiego aktu należy ściśle zastosować się do przepisów §§ 24, 27, 28, 29, 36 i 38 nin. inst., to znaczy wymagane jest stawiennictwo ojca, a w razie jego nieobecności osoby, która była obecna przy urodzeniu dziecka, w miejscu w którem się ono urodziło, oraz obecność urodzonego dla którego akt się spisuje.

W razie wątpliwości co do złożonych przez stronę zeznań — należy postąpić w myśl § 29 nin. instrukcji.

Pozatem w akcie urodzenia winna być wymieniona przyczyna opóźnienia spisania aktu (art. 95 i 97 K. C. i wyrok Sądu Naj. z 15/IX-1920. C. 736/19).

§ 36.

Zgłoszenie urodzenia.

Obowiązek oznajmienia o urodzeniu dziecka ślubnego i okazania go urzędnikowi st. cyw. w celu spisania aktu urodzenia ciąży na ojcu. Gdyby ojciec z jakichkolwiek powodów dopełnić tego nie mógł, wówczas obowiązek oznajmienia spada na lekarza, akuszerkę, albo inne osoby, które były obecne przy urodzeniu. W szczególności jeżeli matka nie w swojem mieszkaniu porodziła, obowiązek zgłoszenia faktu urodzenia dziecka spada na osobę, w której mieszkaniu położna porodziła.

Jak z powyższego wynika akt urodzenia w żadnym wypadku nie może być spisany na skutek sta-

wiennictwa i zgłoszenia matki, aczkolwiek jest ona osobą najbardziej zainteresowaną, nawet w razie śmierci ojca względnie osób wyżej wymienionych, które były obecne przy połogu.

Obowiązek okazania dziecka nieślubnego względnie zrodzonego ze ślubu rytualnego to jest przez prawo cywilne nieuznanego, spada na wszystkie osoby, wymienione powyżej w ustępie 1 niniejszego paragrafu, z pominięciem domniemanego ojca.

Ojciec względnie osoby, wyżej wymienione, mogą upoważnić aktem notarjalnym pełnomocnika (plenipotenta) do stawienia się przed urzędnikiem stanu cywilnego w ich zastępstwie celem zgłoszenia faktu urodzenia i okazania dziecka, tudzież do uczestnictwa w spisaniu odnośnego aktu (art. 77, 95 i 97 K. C.).

W razie niemożności sporządzenia aktu urodzenia z powodu niemożliwości stawienia się i nieobecności jednej z wyżej wymienionych w ustępie pierwszym osób, należy postąpić w myśl ustępu drugiego § 26 instrukcji niniejszej (ustalenie sądowe).

§ 37.

Kary za zaniedbanie obowiązku zgłoszenia urodzenia.

Kto mając obowiązek z mocy ustawy oświadczenia o urodzeniu urzędnikowi stanu cywilnego (patrz § 36 nin. inst.) nie wykona tego obowiązku wcale lub dokona zgłoszenia po upływie terminu, podlega karze grzywny do 500 zł., przewidzianej artykułem 25 prawa o wykroczeniach (por. § 24 nin. instr.).

§ 38.

Czynności i formalności przy sporządzaniu akt urodzenia.

Przy sporządzeniu aktu urodzenia **według wzoru Nr. 12**, oprócz zachowania ogólnych przepisów obowiązujących dla akt stanu cywilnego (§ 27 nin. instr.) jest niezbędne nadto:

a) **Okazanie dziecka** urzędnikowi stanu cywilnego dla ustalenia przezeń płci dziecka, a nadto przekonania się o rzetelności oświadczenia zeznającego co do czasu urodzenia (art. 99 K. C. i orzeczenie Izby I Sądu Naj. z 24/IX-1926 r. C. 485/25).

b) **Przedstawienie dowodu zawarcia związku małżeńskiego** pomiędzy rodzicami dziecka. Odpis aktu ślubu względnie odnośnej decyzji Sądu Okręgowego winien pozostać w aktach 1) rozporz. Komisji Rząd. Spr. Wewn. i Duch. z 10/22 października 1859 r. Nr. 8, 654 f. 35, 205, umieszczone w przepisach odnoszących się do czynności rząd. gub. i nacz. pow., wydz. spr. wewn., część II, wydz. polic., tom I, str. 3, 2) okólnik Nr. 131 Woj. Lub. z 10/VIII-1929 L. 2374/1/Adm. poz. 317 Lub. Dz. Woj., 3) §§ 43 i 46 instr. nin.).

c) **Wymienienie w akcie urodzenia:** dnia, godziny, miejsca urodzenia, płci i imienia nadanego nowonarodzonemu, tudzież imion, nazwiska, zawodu miejsca zamieszkania jego rodziców, względnie samej matki o ile chodzi o dzieci nieprawego pochodzenia t. j. nieślubne (art. 99 K. C. i § 39 instr. nin.).

§ 39.

Dzieci nieślubne.

Akt urodzenia dziecka nieślubnego, względnie zrodzonego w związku małżeńskim rytualnym, to jest przez prawo cywilne nieuznanym, sporządza się **według wzoru Nr. 13** w ten sam sposób, jak i akt urodzenia dziecka prawego z tą jedynie różnicą, że ojciec wtedy tylko w akcie wymieniony być może, jeśli przy zeznaniu aktu urodzenia jest obecny i dziecko to za swe własne uznaje, co w samym akcie winno być wyraźnie zaznaczone.

Dzieci z małżeństw rytualnych są uważane za dzieci nieślubne i przysługuje im jedynie nazwisko matki. Nazwiska ojca w żadnych dokumentach dotyczących takich dzieci wymieniać nie należy (art. 100 K. C. i okóln. Nr. 113 Min. Spr. Wewn. z 21/V-1929 Nr. AC. 7692/1 poz. 220 Lub. Dz. Woj. z 1929).

§ 40.

Dzieci zmarłe oraz martwo urodzone.

a) W razie **śmierci dziecka** przed sporządzeniem aktu urodzenia urzędnik utrzymujący akta stanu cywilnego po przedstawieniu mu świadectwa zgonu, wystawionego przez lekarza, który dokonał oględziny zwłok i stawieniu się ojca, lub jednej z osób wymienionych w § 36 nin. instrukcji, spisuje dla zmarłego, przy ścisłem zachowaniu obowiązujących przepisów (§§ 27 i 38 nin. instr.) w obecności dwuch świadków, dwa oddzielne akta według wzorów Nr. Nr. 14a i 18, a mianowicie akt urodzenia i akt zejścia.

b) Dla **martwo urodzonych dzieci** spisuje się przy zastosowaniu do powyższych wymogów określonych w punkcie a wyłącznie tylko jeden akt urodzenia według wzoru Nr. 14/b. W związku z tem w odnośnym akcie winien urzędnik st. cyw. zaznaczyć wyraźnie, że dziecko zmarło przed spisaniem aktu urodzenia względnie, że przyszło na świat martwe i że okazane mu zostało nieżywe (art. 105 K. C. i art 9 rozporz. Prez. Rzecz. z 1/II-1927 r. o statystyce ruchu natural. ludn. poz. 76 dz. ust. i zdanie ostatnie ustępu 2 § 20 instr. nin.). Patrz § 37 nin. instr.

§ 41.

Dzieci nieznanych rodziców (podrzutki).

Akt urodzenia dziecka nieznanych rodziców (podrzutków) może być spisany tylko na podstawie decyzji, wydanej przez wojewódzką władzę administracji ogólnej **według wzoru Nr. 15**, przy ścisłem przestrzeganiu przepisów, zawartych w art. 75, 78, 79 i 80 K. C. (§ 27 instr. nin.).

Dla każdego dziecka należy sporządzić odrębny akt urodzenia; niedopuszczalne są akta zbiorowe, obejmujące łącznie większą ilość dzieci.

Każdy poszczególny akt urodzin takiego podrzutka powinien zawierać w kolejnym porządku następujące dane:

1) imię i nazwisko przedstawiciela instytucji lub osoby fizycznej, mającej dziecko w swojej pieczy, a w obecności której akt się sporządza,

2) imiona i nazwiska dwóch świadków,

3) miejsce zamieszkania przedstawiciela instytucji, względnie osoby mającej dziecko w swej pieczy i świadków,

4) stwierdzenie okazania dziecka ze wskazaniem płci,

5) imię dziecka z zaznaczeniem, że pochodzi od nieznanych rodziców,

6) domniemany wiek dziecka,

7) nadane dziecku nazwisko z powołaniem się na decyzję władzy administracyjnej.

W związku z powyższem zaznacza się, że obecność rabina przy spisaniu takiego aktu nie jest wymagana i że ustawa o aktach urodzenia dzieci nieznanych rodziców ma zastosowanie i do wcześniejszych przypadków z okresu przed wydaniem i wejściem w życie tej ustawy, jeśli nie spisano jeszcze aktu urodzenia, bez względu na wiek interesowanego (ustęp 2 art. 4 i art. 7 ustawy o aktach urodzenia dzieci nieznanych rodziców na obszarze b. zaboru rosyjskiego z dn. 1/VII 1926 r. poz. 413 dz. ust. i reskr. Min. Spr. Wewn. z 24/III 1928 r. N. AC. 1696/1).

Spisanie aktu urodzenia dla dziecka nieznanych rodziców (podrzutka), jak również sporządzenie odpisu tego aktu, który urzędnik stanu cywilnego obowiązany jest przedstawić Ministerstwu Spraw Wewnętrznych, następuje nie na żądanie władz administracyjnych lecz na mocy obowiązku ustawowego włożonego na urzędnika stanu cywilnego. Z tych więc względów wymienione akta winny być sporządzane przez urzędników stanu cywilnego bezpłatnie (wyjaśnienie Min. Spr. Wewn. z 28/VI 1932 r. N. AC. 27-n-6/1).

VIII. AKTA MAŁŻEŃSTWA.

§ 42.

Warunki (zdolność) i przeszkody do zawarcia małżeństwa.

Warunki istotne do zawarcia małżeństwa są:

1) wiek prawem przewidziany; mężczyzna przed ukończeniem lat ośmnastu, a kobieta lat szesnastu, nie mogą wchodzić w związek małżeński,

2) wzajemne zezwolenie stron,

3) pozwolenie rodziców, opiekunów, albo właściwej władzy,

4) zdolność fizyczna.

Osoby, które stosownie do powyższych przepisów odpowiadają warunkom istotnym do zawarcia małżeństwa, nie mogą go jednak zawrzeć w razie następujących przeszkód:

1) różności religji,

2) wielożeństwa,

3) przestępstwa t. j. cudzołóstwa i morderstwa,

4) pokrewieństwa i powinowactwa (art. 5, 6, 9, 15, 16, 23, 24, 168 i 190 prawa o małż.).

§ 43.

Znaczenie aktu małżeństwa.

Akt małżeństwa wyznania mojżeszowego, sporządzony przez urzędnika stanu cywilnego nie jest aktem zawarcia małżeństwa, lecz głównym a właściwie jedynym dowodem, stwierdzającym zawarcie przed rabinem **ślubu — religijnego** (art. 231 prawa o małż. z r. 1836 i orzeczenie Sądu Najwyższego z 3/VI 1922 r. C. 523/21). Por. ust. 2 § 24 instr. nin.

§ 44.

Czynności i formalności przy spisaniu aktu małżeństwa.

Rabin, względnie podrabin, po dopełnieniu obrzędu religijnego i wpisaniu nowożeńców do księgi zapisowej, udaje się ze świadkami i nowożeńcami (pełnomocnik w żadnym razie nie może ich w tej czynności zastąpić) do urzędnika stanu cywilnego celem spisania aktu małżeństwa.

Urzędnik stanu cywilnego obowiązany jest przedewszystkiem:

1) przekonać się czy nie zachodzą przeszkody, dotyczące wieku, różności religji, pokrewieństwa i powinowactwa;

2) żądać złożenia sobie akt urodzenia nowożeńców, lub jeśli jeden z nich jest wdowcem albo wdową, aktu zejścia poprzedniego małżonka, wyjąwszy przypadek, w którymby osobiście niewątpliwą posiadał wiadomość, że strony są w wieku, niezbędnym do zawarcia małżeństwa, lub że poprzedni ich związek wskutek śmierci współmałżonka, względnie rozwodu ustał. W tym wypadku nawet bez przedłożenia odnośnych dokumentów może być spisany akt małżeństwa.

Jeśli natomiast wiadomości takich nie ulegających wątpliwości urzędnik stanu cywilnego nie posiada, a zachodzi trudność w otrzymaniu potrzebnych akt stanu cywilnego, wówczas **może on poprzestać na świadectwie dwóch osób, dobrze mu znanych.** Zeznanie ich przyjęte do protokółu przez urzędnika stanu cywilnego, sąd grodzki, burmistrza lub wójta, przy uwzględnieniu przepisu, zawartego w zdaniu drugiem ustępu drugiego § 29 niniejszej instrukcji, dołączone być winny do księgi stanu cywilnego (por. postanowienia o załącznikach zawarte w § 31 niniejszej instrukcji).

Następnie na podstawie udzielonych przez rabina wyjaśnień oraz przedstawionych przez niego dowodów o ogłoszonych zapowiedziach i po okazaniu księgi zapisowej sporządza urzędnik stanu cywilnego akt małżeństwa, zastosowując się ściśle do przepisów, wymienionych w § 27 nin. instr. 1) art. 6, 15, 24, 30, 52, 53, 54, 58, 180, 181, 182, 184, 185, 186, 187 i 188 prawa o małż., 2) art. 107, 108, 109, 110 i 111 Kod. Cyw., 3) art. 8 i 11 ust. ostatni postan. z 7/IX 1830 r., 4) rozporz. Komisji Rząd. Spr. Duch. i Ośw. Publ. z 29/XII 1825 r. Nr. 20,480 i z 13/VIII 1858 r. Nr. 18,529, umieszczone w przepisach odnosz. się do czynności rząd. gub. i naczeln. pow., wydział spr. duchow. pod Nr. 117, str. 212 i pod Nr. 127, str. 236, które to przepisy zostały ogłoszone z najw. rozkazu).

§ 45.

Treść aktu małżeństwa.

Akt małżeństwa winien być spisany **według wzoru Nr. 16** i zawierać w sobie następujące szczegóły:

1) Imiona, nazwiska, zawód, (powołanie, zatrudnienie), miejsce urodzenia, zamieszkania i wiek obojga małżonków;

2) imiona, nazwiska, zawód i zamieszkanie ich ojców i matek;

3) pozwolenie rodziców, opieki lub właściwej zwierzchności w przypadkach, wymaganych przez prawo;

4) wymienienie dnia i miejsca, w których nastąpiły zapowiedzi, jeżeli zaś ich nie było, wymienienie zwierzchności, która uwolniła od ich ogłoszenia, tudzież datę odnośnej dyspensy;

5) w przypadkach zawierania małżeństwa przez osoby, które zostawały już uprzednio w innych związkach małżeńskich, wzmiankę o czasie kiedy poprzednie małżeństwo (np. z powodu śmierci lub rozwodu) ustało lub zostało unieważnione;

6) oświadczenie nowożeńców, czy zawarli lub nie, umowę przedślubną, a w pierwszym wypadku wymienienie daty i miejsca jej zawarcia tudzież notarjusza, przed którym ta umowa została zawarta;

7) imiona, nazwiska, zawód, wiek i zamieszkanie świadków, jeżeli zaś są krewnymi nowożeńców, to z której strony, i w jakim stopniu;

8) oświadczenie rabina i świadków, iż obrzęd religijny zawarcia małżeństwa został dokonany (art. 58 prawa o małż).

§ 46.

Dowód zastępczy (posiłkowy) o zawarciu małżeństwa (uznanie sądowe).

Strona zainteresowana nie posiadająca aktu małżeństwa sporządzonego przez Urzędnika Stanu Cywilnego dlatego, że akt taki wogóle nigdy nie był sporządzony, a obrzęd religijny zawarcia małżeństwa istotnie dopełniony został w myśl przepisów prawa i istnieje początek dowodu jego w księgach zapisowych u rabina w formie przepisanej, winna wystąpić do sądu okręgowego o uznanie istnienia takiego małżeństwa, składając odpowiednie dowody jego zawarcia (wyjaśnienie Ministerstwa Sprawiedliwości z 16/II-1923 r. Nr. U. 289/23 i § 22 i ustęp ostatni § 26 instr. nin.).

Według art. 232 prawa o małż. dowód przez dokumenty lub przez świadków w celu ustalenia faktu zawarcia małżeństwa religijnego dopuszczonym być może tylko wtedy, jeżeli akt małżeństwa przez urzędnika stanu cywilnego spisany nigdy nie był, a znajdują się przynajmniej ślady zawarcia małżeństwa bądź w księgach stanu cywilnego, bądź w księgach kościelnych. Orzeczenie Sądu Najwyższego z 3/VI-1922 r. Nr. C. 523/21 przyznało księgom zapisowym, prowadzonym należycie przez rabinów, takież same znaczenie dowodowe, co i księgom kościelnym, wymienionym w art. 232 prawa o małż., a więc uznało je za początek dowodu zawarcia małżeństwa.

§ 47.

Śluby rytualne.

Liczne rzesze nieuświadomionej ludności żydowskiej na terenie b. Królestwa Polskiego nie zdają sobie należycie sprawy z wagi aktu małżeństwa, spisanego przez urzędnika stanu cywilnego, skutkiem czego w wielu wypadkach poprzestają one jedynie na dopełnieniu obrzędu rytualnego, który — jako nie uznany przez ustawodawstwo polskie — jako wystarczający—nie pociąga za sobą żadnych skutków prawnych ani dla żony rytualnej, ani też dla dzieci z takiego małżeństwa.

Wobec tego jest wskazane, aby urzędnicy stanu cywilnego oraz rabini, przy każdej sposobności wyjaśniali interesowanym, że ślub rytualny może przyoblec formę ślubu religijnego przez zawarcie tego ślubu u rabina (art 179, i nast. pr. o małż., art. 46 przepisów o organ. gmin, wyzn. żyd. poz. 500 dz. ust. z r. 1928, okólnik Nr. 113 Min. Spr. Wewn. z 21/V 1929 r. Nr. AC. 7692/1 i § 42 i 44 instr. nin.).

IX. AKTA ZEJŚCIA.

§ 48.

Czynności i formalności przy sporządzaniu akt zejścia.

Akta zejścia (zgonu) spisuje urzędnik stanu cywilnego **według wzoru Nr. 17 a i b** w obecności rabina lub podrabina i dwóch świadków, po uprzedniem naocznem przekonaniu się o zaszłej śmierci i przedstawieniu mu świadectwa lekarskiego oraz księgi zapisowej, na zasadzie zeznania głowy rodziny, a w razie braku tej osoby na podstawie oświadczenia wyżej wymienionych dwóch świadków, którzy w miarę możności, powinni należeć do najbliższych krewnych lub sąsiadów. **Zezwolenie** urzędnika stanu cywilnego **na pochowanie zmarłego może być wydane tylko po spisaniu aktu zejścia** (art. 131, 133 i 134 K. C. i art 8, 9 i 11 post. z 7/IX-1830 r.).

§ 49.

Treść akt zejścia.

W akcie zejścia zamieszczone być winny:

a) imię lub imiona, nazwisko, zawód, wiek i zamieszkanie osoby zmarłej tudzież dzień i godzina o której umarła,

b) jeżeli osoba zmarła pozostawała w związku małżeńskim, wymienia się nadto imię (lub imiona) i nazwisko współmałżonka, który ją przeżył, natomiast, jeśli pozostawała w stanie wdowieństwa nazwisko tego małżonka, którego przeżyła,

c) pozatem należy wymienić imiona, nazwiska, wiek, zawód i zamieszkanie osób zeznających t. j. głowy rodziny lub świadków (por. wyżej § 48 nin. instr.), a jeśli są to krewni nadto stopień ich pokrewieństwa,

d) wreszcie akt ten zawierać powinien imię i nazwisko rabina lub podrabina, a o ile to jest możliwe także imiona, nazwiska, zawód, zamieszkanie ojca i matki zmarłego, oraz miejsce urodzenia tego ostatniego t. j. zmarłego (art. 132 K. C.).

§ 50.

Akt zejścia zmarłego przed spisaniem aktu urodzenia.

Akt zejścia dziecka, które zmarło przed spisaniem aktu urodzenia sporządza się zgodnie ze wskazówkami zawartemi w § 40 niniejszej instrukcji, **według wzoru Nr. 18 a, b.**

§ 51.

Odpowiedzialność (kary).

Osoba, która mimo, że była obowiązana zawiadomić urzędnika stanu cywilnego o zaszłej śmierci, tego nie dopełniła, podlega karze grzywny, przewidzianej art. 25 prawa o wykroczeniach, to jest do 500 zł. (Patrz § 24 nin. instr.). Osoby obowiązane wymienia art. 133 i 134 k. c. oraz art. 11 post. z 7/IX 1830 r.

§ 52.

Sądowe ustalenie zgonu.

Jeśli we właściwym czasie akt zejścia nie został sporządzony przez urzędnika stanu cywilnego, wtedy ustalenie wypadku oraz daty śmierci może nastąpić tylko w drodze sądowej (art. 139 K. C., art. 1778 i nast. ust. post. cyw. i ustęp ostatni § 26 nin. instr.).

ZAŁĄCZNIKI.

Wzory do instrukcji.

Wzór Nr. 1
(do§ 4, p. 5, lit. a)

Województwo . . . .
Powiat . . . .
Nazwa urzędu . . . .
Liczba . . . .

. . . . dnia . . . . . . 193 . .

W Y C I Ą G
z metryk urodzin mężczyzn urodzonych w roku . . . . .

Nr. porządkowy	Imię i nazwisko	Data i miejsce urodzenia	a) Nazwisko i imię ojca b) Nazwisko panieńskie i imię matki	Zawód względnie zatrudnienie ojca	Uwagi
1	2	3	4	5	6

Pieczęć urzędowa

Podpis urzędnika stanu cywilnego (—)

Uwaga: W rubryce 6 należy zamieszczać wszelkie daty, które mogą posłużyć do ewentualnego odszukania zapisanego, a zwłaszcza podać gminę stałego zamieszkania względnie pobytu, o ile jest znana (przepisany format arkusza 210 × 297 mm.).

Wzór Nr. 2
(do § 4, p. 5, lit. a)

Województwo . . . .
Powiat . . . .
Nazwa urzędu . . . .
Liczba . . . .

W Y C I Ą G
z metryk śmierci mężczyzn urodzonych w roku . . . . .

L. p.	Imię i nazwisko	Data i miejsce śmierci	Data i miejsce urodzenia	a) Nazwisko i imię ojca b) Nazwisko panieńskie i imię matki	Uwagi

Pieczęć urzędowa

Podpis urzędnika stanu cywilnego (—)

(przepisany format arkusza 210 × 297 mm.).

Załącznik Nr. 1 do § 1 rozp. wyk. o statystyce ruchu naturalnego ludności (Dz. U. z 1927 r. poz. 450).

Wzór Nr. 3.
(do § 4, p. 5, lit. b)

Wzór A

Nazwa urzędu parafjalnego
lub metrykalnego ....
Wyznania ....

WYKAZ

AKT MAŁŻEŃSTW ZAWARTYCH

za .... kwartał roku 193..........

Siedziba urzędu ....
Powiat, którego wykaz dotyczy ....

Liczba porządkowa	Nr. aktu w księdze małżeństw	Data zawarcia małżeństwa		MĄŻ					ŻONA				Uwagi
		Dzień	Miesiąc	Imię i nazwisko	Miejsce zamieszkania (miasto, gmina, powiat)	Data urodzenia wzgl. wiek	Wyznanie	Stan cywilny	Imię i nazwisko	Data urodzenia wzgl. wiek	Wyznanie	Stan cywilny	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Podpis urzędnika stanu cywilnego (—)

Załącznik Nr. 2 do § 1 rozp. wyk. j. w. (Dz. U. z 1927 r. poz. 450).

Wzór Nr. 4.
(do § 4, p. 5, lit. b)

Wzór B.

Nazwa urzędu parafjalnego
lub metrykalnego ....
Wyznania ....

WYKAZ

AKT URODZEŃ

za .... kwartał roku 193..........

Siedziba urzędu ....
Powiat, którego wykaz dotyczy ....

Liczba porządkowa	Nr. aktu w księdze urodzeń	Imię i nazwisko dziecka	Płeć	Data urodzenia			Miejsce urodzenia (miasto, gmina i powiat)	Czy urodz. jedno czy bliźnięta, trójka	Żywe czy martwo urodzone	Ślubne czy nieślubne	Wyznanie			Data urodzenia wzgl. wiek		Miejsce zamieszkania rodziców, dzieci nieślub. matki (miasto, gmina, powiat)	Uwagi
				Dzień	Miesiąc	Rok					Dziecka	Ojca	Matki	Ojca	Matki		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

Urzędnik Stanu Cywilnego (—)

Załącznik Nr. 3 do § 1 rozp. wyk. j. w.
(Dz. U. z 1927 r. poz. 435).

Wzór Nr. 5.
(do § 4, 5, lit. b.)

Wzór C.

WYKAZ
AKT ZGONÓW

Nazwa urzędu parafjalnego lub metrykalnego ....
Wyznania ....

za.......... kwartał roku 193..........

Siedziba urzędu ....
Powiat, którego wykaz tyczy ....

Liczba porząd.	Nr. aktu w księdze zgonów	Imię i nazwisko	Płeć	Data zgonu		Miejsce zgonu (miasto, gmina, powiat)	Miejsce zamieszkania zmarłego (miasto, gmina, powiat)	Data urodzenia wzgl. wiek	Co do dzieci do lat 5 wzgl. ślubne, czy nieślubne	Stan cywilny	Wyznanie zmarłego	Przyczyna zgonu	Czy sprawdzono przez lekarza	UWAGI.
				Dzień	Miesiąc									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Podpis urzędnika stanu cywilnego (—)

Wzór Nr. 6.
(Do § 4, p. 5 lit. c)
Załącznik 2 do rozp. Min. Skarbu z dnia 25 sierpnia 1923 (do § 49)

WYKAZ
WYPADKÓW ŚMIERCI DLA URZĘDÓW SKARBOWYCH.

Rok 193.......... miesiąc..........

Urząd stanu cywilnego wyznania .... w.......... gminy.......... powiatu..........

Wykaz wypadków śmierci przeznaczony dla urzędu skarbowego w..........

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Nr. kolejny	Nr. aktu w księdze zgonów	a) Nazwisko (co do mężatek i wdów oprócz nazwiska męża również nazwisko panien.) b) imię, c) zawód	a) Miejsce zgonu (gmina i powiat; o ile chodzi o miejscowość większą — również ulica i Nr. domu); b) jeśli zmarły(a) nie mieszkał(a) stale w powyższej miejscowości, należy wymienić miejscowość i powiat stałego zamieszkania	Wiek (ilość lat)	Dzień śmierci	Stan cywilny zmarłego(łej); należy odpowiedzieć jednym z wyrazów następujących: kawaler, żonaty, wdowiec, rozwiedziony; panna, zamężna, wdowa, rozwiedziona.	Czy pozostał majątek i gdzie się znajduje. Ile możności należy też podać z czego on się składa, oraz prawdopodobna wartość sprzedażna	Spadkobiercy (nazwiska, imiona, zawód, adres stosunek pokrewieństwa)	Czy jest testament i kto go przechowuje	Jeśli spadkobiercy lub niektórzy z nich są bądź nieobecni, bądź małoletni (lub bezwłasnowolni), to należy w tej kolumnie podać, kto zarządza majątkiem spadkowym	Jeśli spadkobiercami są małoletnie dzieci lub wnuki albo wdowa po spadkowcy, należy w tej kolumnie podać: a) czy i b) z jakich powodów niezwłoczna zapłata podatku spadkowego byłaby dla nich ze względu na ich stosunki gospodarcze zbyt uciążliwe, oraz c) w jakim terminie zapłata byłaby możliwa bez narażenia ich gospodarstwa na niebezpieczeństwo	Uwagi

Odmowa spisania aktu stanu cywilnego.

Nagłówek — Wzór Nr. 7. (do § 8)

URZĄD STANU CYWILNEGO
WYZNANIA MOJŻESZOWEGO
w . . . .

(data i miejsce)

Przedmiot sprawy: Odmowa spisania aktu stanu cywilnego.

Do
Pana . . . .
w . . . . .

Prośby Pana o spisanie aktu . . . . nie uwzględniam, a to z powodów następujących: . . .
Od orzeczenia niniejszego przysługuje Panu prawo odwołania się w ciągu czternastu dni od dnia jego doręczenia do Starostwa Powiatowego w . . . . .

Urzędnik Stanu Cywilnego (—)

Wzór Nr. 8.
(Do § 16).

Protokół zakończenia ksiąg stanu cywilnego.

Działo się w mieście . . . . , dnia trzydziestego pierwszego grudnia tysiąc dziewięćset trzydziestego . . . . (drugiego) roku. Niżej podpisany Urzędnik Stanu Cywilnego wyznania mojżeszowego miasta . . . . na zasadzie art. 74 Kod. Cyw. Król. Pol. z r. 1825, zaświadcza niniejszym, że księga unikatów (lub rocznik duplikatów) akt urodzeń (albo ślubów, względnie zgonów) za lata od . . . do . . . (wzgl. za rok . . .) została dziś, o godzinie . . . zakończona. W księdze tej znajduje się . . . . (np. siedemset) akt urodzeń (ślubów lub zejść). Żaden nowy akt do księgi tej (względnie: do niniejszego rocznika) nie może być więcej wniesiony.

Urzędnik Stanu Cywilnego (—)

Wzór Nr. 9.
(Do § 18, pkt. a).

Wciąganie obcych akt do ksiąg akt stanu cywilnego.

ad 1 do 5. Lublin, dnia . . . roku . . . Przed niżej podpisanym Urzędnikiem Stanu Cywilnego wyznania mojżeszowego w . . . . stawił się . . . . . . , zamieszkały w . . . . . i przedstawił przy podaniu z dn. . . . . (względnie ustnie, ewentualnie protokólarnie)

ad 1) Akt urodzenia jego syna . . . . , wystawiony przez Urzędnika Stanu Cywilnego dnia . . . . . roku . . . . za Nr. . . . w . . . . i poświadczony przez Konsulat Polski w . . . . . dn. . . . . z prośbą o wniesienie go do tutejszych ksiąg stanu cywilnego na podstawie art. 94 Kod. Cyw. o treści następującej: „ . . . . . . ”

ad 2) Akt uznania przez niego (imię uprawnionego dziecka), sporządzony zgodnie z art. 298 Kod. Cyw. i art. 1662 u. p. c., przed notarjuszem . . . . w . . . . w dniu . . , z prośbą o wniesienie go do tutejszych ksiąg urodzeń na podstawie art. 101 K. Cyw. i art. 1662 ust. p. cyw., o treści następującej: „ . . . . ”

ad 3) Decyzję Sądu Okręgowego w . . . . . . z dn. . . . . o uprawnieniu przez niego zgodnie z art. 1460[7] u. p. c., (imię i nazwisko uznanego dziecka) z prośbą o wciągnięcie tej decyzji do tutejszych ksiąg urodzeń, o treści następującej: „ . . . . ”

ad 4) Decyzję Sądu Okręgowego w . . . . . . z dn. . . . . . o przysposobieniu przez niego w myśl art. 1460[8] u. p. c. (imię i nazwisko przysposobionego) z prośbą o wpisanie tej decyzji na podstawie art. 102 i 324 Kod. Cyw., do tutejszych ksiąg urodzeń o treści następującej: „ . . . . ”

ad 5) Decyzję Sądu Okręgowego w . . . . . , wydanej dn. . . . . . na zasadzie art. 189 prawa o małżeństwie z r. 1836 i art. 1619 u. p. c., względnie wyrok sądu zagranicznego z dn. . . . na podstawie decyzji Sądu Okręgowego w . . . . . z dn. . . . . . , wydanej w myśl art. 1280 u. p. c., o ustaniu przez rozwód związku małżeńskiego, zawartego pomiędzy takimi to, z prośbą o wciągnięcie do tutejszych ksiąg zawartych małżeństw, o treści następującej: . . . . ”

ad 1 do 5) Akt ten został w dniu dzisiejszym wpisany do księgi, odczytany petentowi, sprawdzony z oryginałem i przezemnie podpisany.

Urzędnik Stanu Cywilnego (—)

Uwaga: oryginały obcych akt wpisywanych do ksiąg zwraca się petentom, pozostawiając przy aktach jako załączniki (patrz § 31 nin. instr.) ich odpisy (art. 83 K. C.) notarjalnie uwierzytelnione.

Wzor Nr. 10.
(Do § 18, p. c.)

Adnotacje na brzegu akt stanu cywilnego o zaszłych zmianach.

Ad 1) a) Zgodnie ze świadectwem, wydanem przez Sąd Okręgowy w . . . . . dn. . . . . , wymienione w niniejszem akcie dziecko (imię) zostało uprawnione przez (imiona i nazwiska przysposobiających), wobec czego przysługuje mu nazwisko (wymienić nazwisko ojca). Dn. . . . . . roku . . . Urzędnik Stanu Cywilnego (—).

b) Oznaczone w niniejszym akcie dziecko (imię) zostało uznane przez rodziców aktem ślubu, spisanym dn . . . . . za Nr. . . . przez Urzędnika Stanu Cywilnego w . . . . . , wskutek czego otrzymuje ono nazwisko . . . . . . Dn. . . . roku . . Urzędnik Stanu Cywilnego (—) Patrz wzór Nr. 16).

Ad 2) Wymienione w niniejszym akcie (imię i nazwisko) został przysposobiony przez (imię i nazwisko przysposobiającego) na mocy decyzji Sądu Okręgowego w . . . . . . z dn. . . . . roku . . . Taki to otrzymuje nazwisko . . . . . Dn. . . . . roku . . Urzędnik Stanu Cywilnego (—).

Ad 3) a) Na mocy decyzji Sądu Okręgowego w . . . . . z dn. . . . . roku . . . akt niniejszy zostaje sprostowany w sposób następujący: „. . . . . ." Dn. . . . roku . . Urzędnik Stanu Cywilnego (—).

b) Na mocy decyzji Sądu Okręgowego w . . . . z dn. . . . . . . roku . . . akt ten został uznany za nieważny. Dn. . . roku . . Urzędnik Stanu Cywilnego (—).

Ad 4) Oznaczone w niniejszym akcie dziecko (imię) zostało uznane przez ojca (imię i nazwisko) aktem, sporządzonym dn. . . . . roku . . . L. . . przed notarjuszem . . . . . . , za swoje. Dziecko to otrzymuje nazwisko ojca. Dn. . . . . . roku . . . Urzędnik Stanu Cywilnego (—).

Ad 5) Decyzją Wojewody Lubelskiego z dn. . . roku . . . za L. . . . . zezwolono (imię i nazwisko) osoby, której akt urodzenia dotyczy na zmianę nazwiska (dawne nazwisko) na nazwisko (nowe nazwisko). Dn. . . . . roku . . . . Urzędnik Stanu Cywilnego (—).

Ad 6) Na mocy wyroku Sądu Okręgowego w . . . . . , związek małżeński, zawarty między (imiona i nazwiska) został uznany za rozwiązany przez rozwód. Dn. . . . roku . . Urzędnik Stanu Cywilnego (—).

Uwaga: Odpisy notarjalne akt, na podstawie więc których zostały ustkutecznione odpowiednie adnotacje pozostawia się w aktach (art. 83 K. C.) jako załączniki (por. § 31 nin. instr.).

Wzór Nr. 11.
(Do § 32).

Wzory wypisów i wyciągów z ksiąg stanu cywilnego.

a) Wypis (w pełnem brzmieniu) aktu urodzenia, wzgl. ślubu lub zejścia.

Urzędnik Stanu Cywilnego wyznania mojżeszowego miasta . . . . niniejszem zaświadcza, że w księgach akt stanu cywilnego pod Nr. . . za rok 19. . ., znajdzie się następujący

Akt urodzenia (ślubu, zejścia).

Działo się w mieście . . . . (pełny odpis, bez skrótów) Podpisy.

Zgodność niniejszego wypisu z oryginałem zaświadczam pieczęcią urzędową i podpisem.

. . . . . , dnia . . . . roku . .

(Pieczęć urzędowa)

Urzędnik Stanu Cywilnego (—)

b) Wzór zaświadczenia skróconego (wyciągu na specjalnym formularzu, czyli tak zwanym „druczku".

Świadectwo ślubu,

wydane na zasadzie ksiąg stanu cywilnego za rok 19. . . Nr. . . .

Niniejszem zaświadczam, że . . . . lat . . liczący, syn . . . . i . . . . lat . . licząca, córka . . . . w . . . . . . w dniu . . . . . . roku . . zawarli związek małżeński, o czem został sporządzony odnośny akt w dniu . . . . . .

. . . . , dnia . . . . roku . .

(Pieczęć urzędowa)

Urzędnik Stanu Cywilnego (—)

Wzór Nr. 12.
(Do § 35 instr.).

Wzory akt urodzenia.

a) Akt urodzenia, spisany na skutek stawiennictwa ojca.

Działo się w Lublinie, dnia dwudziestego pierwszego maja tysiąc dziewięćset trzydziestego roku, o godzinie osiemnastej. Przed niżej podpisanym Urzędnikiem Stanu Cywilnego wyznania mojżeszowego stawił się dziś Abram Ginsburg, kupiec, lat trzydzieści liczący, wyznania mojżeszowego, w Lublinie zamieszkały, w obecności rabina względnie podrabina miasta Lublina, Mojżesza Rapoporta, trzydzieści pięć lat liczącego i świadków: Lejby Grosmana, kupca, dwadzieścia pięć lat liczącego i Izaaka Jakubowicza inkasenta, trzydzieści trzy lata liczącego wyznania mojżeszowego, w Lublinie zamieszkałych — i okazał nam dziecko płci męskiej, urodzone w Lublinie, dnia pierwszego kwietnia tysiąc dziewięćset dwudziestego dziewiątego roku, o godzinie trzynastej, z jego żony Sury z domu Bronsztejn, lat dwadzieścia pięć liczącej. Dziecku temu nadano imię Eleazor. Akt ten spóźniony z powodów rodzinnych, *został**) przez nas osobiście

*) O ile sporządza się akt w lat kilka lub kilkanaście po urodzeniu należy po wyrazie „został" wpisać klauzulę „po przekonaniu się, że poprzednio akt urodzenia nie został spisany".

przeczytany zeznającym i świadkom, a następnie po przyjęciu przez nas i przez nich podpisany. Podpisy urzędnika stanu cywilnego rabina wzgl. podrabina, ojca i świadków.

b) Akt urodzenia spisany na podstawie pełnomocnictwa ojca.

Działo się w Lublinie, dnia . . . . . roku . ., o godzinie . . . . Przed niżej podpisanym Urzędnikiem stanu cywilnego wyznania mojżeszowego stawił się dziś . . . . , kupiec, lat . . . liczący, wyznania mojżeszowego, działający z upoważnienia . . . . na mocy jego pełnomocnictwa, poświadczonego przez notarjusza . . . . dnia . . . . . roku . . . Nr. repertorjum . . . ., w Lublinie zamieszkały, w obecności rabina . . . . i świadków: . . . . pełnoletnich, wyznania mojżeszowego, w Lublinie zamieszkałych, i okazał nam dziecko płci męskiej, urodzone w . . . . dnia . . . . . . w roku . . . . o godzinie . . . ., oświadczając, że zostało ono spłodzone przez wyżej wymienionego, nieobecnego przy sporządzaniu niniejszego aktu i prawną jego żonę . . . . . z domu . . . . . lat . . liczącej. Dziecku temu nadano imię . . . . . . Akt ten został przez nas osobiście odczytany zeznającym i świadkom, a następnie po przyjęciu, przez nas i przez nich podpisany. Podpisy urzędnika stanu cywilnego, rabina, pełnomocnika i świadków.

c) Akt urodzenia, spisany w nieobecności ojca względnie z powodu jego śmierci.

Jak wyżej we wzorze a) . . . . stawiła się Jadwiga Słupecka, akuszerka (względnie inna osoba która była obecną przy urodzeniu), pięćdziesiąt lat licząca, zamieszkała w Lublinie, w obecności rabina . . . . i świadków: . . . . i okazała nam dziecko płci żeńskiej, przy urodzeniu którego była ona obecna, urodzone w Lublinie, dnia . . . . roku . . . o godzinie . . . ., oświadczając, że zostało ono spłodzone z nieobecnego (ze zmarłego w roku . . .) Arona Mincberga, kupca, lat trzydzieści liczącego i prawnej jego żony Estery, urodzonej Bronsztejn, dwadzieścia jeden lat liczącej. Jak wyżej we wzorze a) . . . .

Uwaga: W razie niemożności stawienia się osoby, która była przy urodzeniu dziecka, akt urodzenia może być sporządzony na mocy pełnomocnictwa przez nią wydanego według wzoru Nr. 12/a.

Wzór Nr. 13.
(Do § 39 instr.).

Akt urodzenia.

dziecka nieślubnego względnie zrodzonego ze ślubu rytualnego.

Jak we wzorze Nr. 12/a . . . stawił się . . . . . . w obecności rabina i świadków . . . . i okazał nam dziecko płci męskiej, urodzone w Lublinie, dnia . . . . . roku . . ., o godzinie . . . z niego i niezamężnej Rudy Zylbersztejn, trzydzieści lat liczącej. Dziecię to wymieniony (nazwisko) uznał za swoje i oświadczył, że jest jego ojcem . . . . . .

Wzór Nr. 14.
(Do § 40 instr.).

a) Akt urodzenia

dziecka zmarłego przed spisaniem aktu urodzenia.

Jak we wzorze Nr. 12/a . . . stawił się . . . . w obecności rabina . . . . i świadków . . . ., i oświadczył nam, że w Lublinie, dnia . . . . . roku . ., o godzinie . . . urodziło się z niego i jego żony . . . . ., lat . . liczącej, dziecko płci męskiej, które przed sporządzeniem niniejszego aktu zmarło w Lublinie dnia . . . . roku . ., o godzinie . . Po przekonaniu się o śmierci akt ten przez nas został odczytany zeznającym i świadkom a następnie po przyjęciu przez nas i przez nich podpisany. Podpisy: Urzędnika St. Cyw., stawających i świadków.

b) akt urodzenia dziecka nieżywego.

Jak we wzorze Nr. 12/a . . . stawił się . . . ., w obecności rabina . . . . i świadków . . . . i oświadczył nam, że w Lublinie, dnia . . . roku . ., o godzinie . . . przyszło na świat nieżywe dziecię płci męskiej zrodzone z jego żony . . . . lat . . liczącej. Po przekonaniu się o śmierci, akt ten został przez nas zeznającym i świadkom odczytany a następnie po przyjęciu przez nas i przez nich podpisany. Podpisy: Urzędnika St. Cyw., stawającego, rabina i świadków.

Wzór Nr. 15.
(Do § 41).

Akt urodzenia dziecka nieznanych rodziców.

Działo się w Lublinie, dnia . . . . roku . ., o godzinie . . . Przed niżej podpisanym urzędnikiem Stanu Cywilnego stawił się dziś . . . . . ., prezes Przytułku takiego (względnie osoba u której dziecko się znajduje), lat czterdzieści osiem liczący, zamieszkały . . . ., w obecności świadków (jak we wzorze Nr. 12) i okazał nam dziecię nieznanych rodziców, płci żeńskiej, imieniem Rachela, liczące obecnie przypuszczalnie około . . . lat. Wojewoda Lubelski decyzją z dnia . . . . roku . . za L. . . nadał mu nazwisko Grynfas. Akt ten został przez nas osobiście przeczytany stawającemu i świadkom i następnie przez nas i przez nich podpisany. Podpisy: Urzędnika St. Cyw., stawającego i świadków.

Wzór Nr. 16
(Do § 45).

Akt małżeństwa.

Działo się w Lublinie, dnia . . . . roku . . . . o godzinie . . . . Przed niżej podpisanym Urzędnikiem Stanu Cywilnego wyznania mojżeszowego stawił się osobiście rabin względnie podrabin m. Lublina Majer Rapoport, lat . . . . liczący, razem z Moszkiem Majerowiczem, inkasentem, kawalerem, trzydzieści pięć lat liczącym, wyznania mojżeszowego, synem Lejbusia i Sury z Mincbergów małżonków Majerowiczów i Bejlą Jawerbom, panną, licząca lat dwadzieścia, wyznania mojżeszowego córką Moszka-Lejby i Sury-Ryfki z Ginzburgów małżonków Jawerbom, zamieszkałymi w Lublinie w obecności świadków Abrama Wiszni, lat pięćdziesięciu siedmiu i Wigdora Farbiasza, lat dwudziestu pięciu, szkolników w m. Lublinie zamieszkałych i oświadczył nam, że między wymienionymi Majerowiczem i Jawerbom, został w Lublinie, w dniu . . . . . roku bieżącego, o godzinie . . . , zawarty przed nim religijny związek małżeński i że rodzice wyrazili swą zgodę na ten związek. Akt ten był poprzedzony trzykrotnem ogłoszeniem w synagodze lubelskiej w dniach dziewiątego, szesnastego i dwudziestego trzeciego stycznia r. b. Nowożeńcy umowy przedślubnej nie zawarli i oświadczyli, że dziecko imieniem Moszko, zrodzone z nich w dniu . . . . roku . . . przed sporządzeniem niniejszego aktu małżeństwa, uznają za swoje i na podstawie art. 291 Kod. Cyw. Król. Pol. z r. 1825 zabezpieczają mu prawa majątkowe i osobiste dzieci ślubnych. Akt ten został przez nas osobiście przeczytany stawającym, oraz świadkom, a następnie po przyjęciu przez nas i przez nich podpisany. Podpisy: Urzędnika Stanu Cywilnego, rabina, nowożeńców i świadków.

Wzór Nr. 17.
(Do § 48).

a) Akt zejścia

spisany na podstawie oświadczenia ojca.

Lublin, dn. . . . . . . roku . . . , o godzinie . Przed niżej podpisanym Urzędnikiem Stanu Cywilnego wyznania mojżeszowego m. Lublina, stawił się dziś Eleazor Szapiro, lat . . liczący, kupiec, wyznania mojżeszowego, w Lublinie zamieszkały, razem z rabinem miasta Lublina Mojżeszem Rapoportem, w obecności świadków Abrama Bergera, lat czterdzieści i Judy Abramowicza, lat pięćdziesiąt, obydwóch robotników w Lublinie zamieszkałych, i oświadczył nam, że wczoraj, o godzinie . . , zmarł w Lublinie, syn jego i jego żony Marjamy, Jankiel, dwa lata liczący, urodzony w Lublinie, wyznania mojżeszowego. Po przekonaniu się o śmierci, akt ten osobiście przez nas został odczytany stawającym i świadkom, a następnie po przyjęciu go został przez nas, stawających i świadków podpisany. Podpisy: Urzędnika Stanu Cywilnego, rabina, ojca i świadków.

b) Akt zejścia

spisany na podstawie oświadczenia świadków.

Lublin, dnia . . . . . roku . . , o godzinie . . Przed niżej podpisanym Urzędnikiem Stanu Cywilnego, wyznania mojżeszowego m. Lublina, stawili się dziś: A. B. adwokat i C. D. lekarz, obydwaj pełnoletni, mieszkańcy m. Lublina, razem z rabinem m. Lublina Mojżeszem Rapoportem i oświadczyli nam, że wczoraj o godzinie . . . , zmarł Jakób Wajnsztejn kupiec, lat czterdzieści mający, urodzony w Łukowie, syn Jankela i Sury, który pozostawił owdowiałą żonę Rachelę. Po przekonaniu się o śmierci, akt niniejszy został osobiście przez nas odczytany wyżej wymienionym, a następnie po przyjęciu go, przez nas i wymienionych podpisany. Podpisy: Urzędnika Stanu Cywilnego, świadków, rabina.

Wzór Nr. 18.
(Do § 50 instr.).

Wzory akt zejścia zmarłych przed spisaniem aktu urodzenia.

a) Akt zejścia

spisany na podstawie oświadczenia ojca.

Lublin, dn. . . . . roku . . . , o godzinie . . Przed niżej podpisanym Urzędnikiem Stanu Cywilnego wyznania mojżeszowego m. Lublina, stawił się dziś Eleazor Szapiro, lat . . liczący, kupiec, wyznania mojżeszowego, w Lublinie zamieszkały, razem z rabinem miasta Lublina Mojżeszem Rapoportem, w obecności świadków Abrama Bergera, lat czterdzieści i Judy Abramowicza, lat pięćdziesiąt, obydwóch robotników w Lublinie zamieszkałych, i oświadczył nam, że przed spisaniem aktu urodzenia, dnia wczorajszego, o godzinie . . zmarło w Lublinie dziecko płci męskiej, zrodzone w Lublinie, dn. . . . . roku . . z niego i jego żony, wyznania mojżeszowego. Po przekonaniu się o śmierci, akt ten osobiście przez nas został odczytany stawającym i świadkom, a następnie po przyjęciu go został przez nas, stawających i świadków podpisany. Podpisy: Urzędnika Stanu Cywilnego, rabina, ojca i świadków.

b) Akt zejścia

spisany na podstawie oświadczenia świadków.

Lublin, dnia . . . . roku . . . , o godzinie . . Przed niżej podpisanym Urzędnikiem Stanu Cywilnego wyznania mojżeszowego m. Lublina, stawili się dziś: A. B. adwokat i C. D. lekarz, obydwaj pełnoletni, mieszkańcy m. Lublina, razem z rabinem m. Lublina Mojżeszem Rapoportem i oświadczyli nam, że przed sporządzeniem aktu urodzenia, dnia wczorajszego, o godzinie . . . zmarło w Lublinie dziecko małżonków Izraela i Małki Bronsztejnów, płci męskiej, urodzone w Lublinie, dnia . . . . . roku . . Po przekonaniu się o śmierci, akt niniejszy został osobiście przez nas odczytany wyżej wymienionym, a następnie po przyjęciu go, przez nas i wymienionych podpisany. Podpisy: Urzędnika Stanu Cywilnego, rabina, świadków.

Redakcję zakończono 3 listopada 1932 roku.

Cena niniejszego numeru wynosi 2 zł.

Prenumerata Lubelskiego Dziennika Wojewódzkiego wynosi w bieżącym roku 30 zł., kwartalnie 7 zł. 50 gr.
Adres **Redakcji i Administracji:** Urząd Wojewódzki w Lublinie, ulica Niecała 14 parter, pokój № 8.
Administracja przyjmuje ogłoszenia do Lubelskiego Dziennika Wojewódzkiego instytucyj społecznych i użyteczności publicznej, zaś od osób prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i wymienionych instytucyj. Cena za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce wynosi 50 gr., 1 szpaltę — 30 zł., 1 stronę — 60 zł. Jednokrotne ogłoszenie o zagubieniu dokumentu wynosi 2 zł. 50 gr., a trzykrotnie 7 zł. 50 gr. Ogłoszenie o rejestracji stowarzyszenia wynosi 5 zł.
Wszelkie należności należy wpłacać do Pocztowej Kasy Oszczędności na konto czekowe № 100.200.

Drukarnia Państwowa w Lublinie.